wroclaw.pl

Poradź się

Jak uzyskać odpis aktu urodzenia, ślubu lub zgonu? Możesz to sprawdzić na specjalnej stronie w internecie lub przeczytać u nas.

str. 18

ISSN: 2719-7948 | BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA | NR 8 (266), 4–10.03.2026

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE EKOLOGICZNYM

*Zaznacz **Wrocław** w deklaracji i przyspiesz rozwój miasta*

PIT na TAT!

str. 10–11

16 ważnych inwestycji

BARTOSZ CHOCHOŁOWSKI

Jakie powinny być ogródki w Rynku?

Konserwator zabytków nie mówi nie ogródkom. Kwestie sporne budzi raczej ich forma. Miasto służy pomocą restauratorom, wskazując najlepsze rozwiązania.

str. 3

MPWiK apeluje: toaleta to nie śmietnik

Resztki jedzenia, pieluchy, szmaty – to wszystko trafia do kanalizacji. Oczyszczalnia ścieków dostaje tego kilkanaście ton miesięcznie.

str. 14

Oto nasze miasto waszymi oczami

Zobacz, jakie ulubione zakątki wskazali Wrocławianie w odpowiedzi na konkurs portalu wroclaw.pl w social mediach. Zobacz zwycięskie kadry.

str. 16

BĄDŹ NA BIEŻĄCO. ZAWSZE AKTUALNE INFORMACJE NA **WWW.WROCLAW.PL**

OLEKSANDR POLIAKOVSKY

Szanowni Państwo,

ponad połowa budżetu naszego miasta pochodzi z podatków osób rozliczających się we Wrocławiu. W ubiegłym roku wpływy z PIT i CIT wyniosły aż 4,5 mld zł! Te pieniądze wracają do Państwa w postaci inwestycji.

W środku numeru znajduje się lista 16 kluczowych inwestycji komunikacyjnych, które na trwałe zmienią system transportowy w naszym mieście.

Trasa Autobusowo-Tramwajowa (czyli w skrócie TAT) na Swojczyce, na Jagodno, tramwaj na Maślice, tramwaj do szpitala przy ul. Borowskiej, tramwaj przez Klecinę i tramwaj z nowoczesną zajezdnią na Nowych Żernikach to tylko wybrane przykłady inwestycji. A jak Państwo doskonale wiedzą – to wszystko kosztuje. Dlatego tak ważne jest byśmy mieszkając we Wrocławiu, tutaj rozliczali swoje podatki. Zajmuje to chwilę.

Miasto to jednak nie tylko duże inwestycje. Często to prace blisko naszego domu. Drobniejsze, ale wyczekiwane i jakże potrzebne! Mieszkańców Karłowic ucieszy zapewne informacja o przygotowaniu do kompleksowego remontu w Szkole Podstawowej nr 83 przy al. Boya-Żeleńskiego.

W tym numerze zaglądamy także na Leśnicę, gdzie prace budowlane przy inwestycji Leśnica X weszły w kluczową fazę. Powstaje tam wielorodzinna zabudowa mieszkaniowa wraz z infrastrukturą towarzyszącą. W ramach inwestycji TBS Wrocław pnie się w górę budynek świetlicy środowiskowej, z której docelowo korzystać będą uczniowie Szkoły Podstawowej nr 51 przy ul. Krępickiej.

Rozpoczął się marzec. Dla mnie to szczególny miesiąc, nie tylko w związku z nadejściem wiosny. Już niebawem po wrocławskich ulicach jeździć będzie 100 nowych autobusów Mercedesów-Benz! Proszę ich wypatrywać, proszę z nich korzystać.

Nasza rewolucja autobusowa trwa kolejny rok. Wrocław jest absolutnym liderem w kraju, jeśli chodzi o wymianę taboru autobusowego i tramwajowego. Wszystko to robimy z myślą o naszych mieszkańcach.

Dlatego, wracając do pierwszego akapitu, proszę i zachęcam do tego, byście Państwo, rozliczając swój podatek, pamiętali o Wrocławiu.

Dzięki temu razem zmieniamy nasze kochane miasto.

Jacek Sutryk
prezydent Wrocławia

POGODA

CZW. 5.03	PT. 6.03	SOB. 7.03	ND. 8.03	PN. 9.03	WT. 10.03	ŚR. 11.03
11°C	14°C	14°C	12°C	15°C	14°C	13°C

POCZTÓWKA Z MIASTA

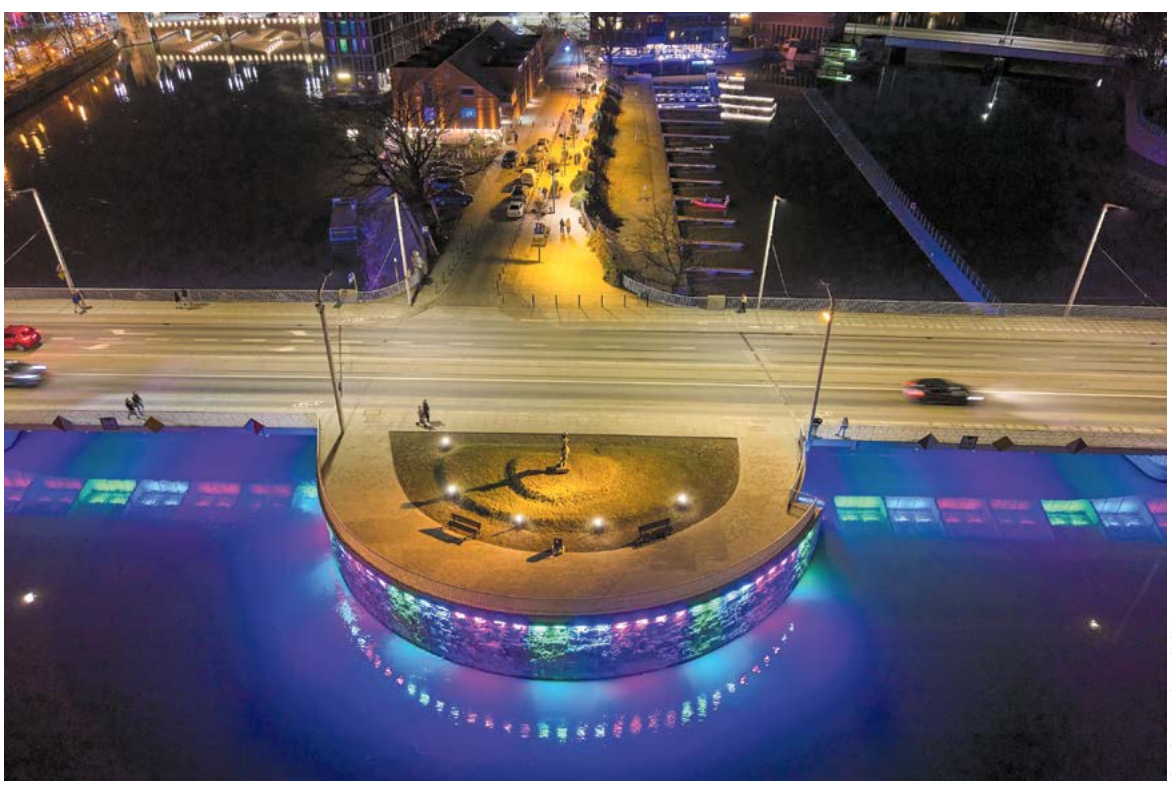
OLEKSANDR POLIAKOVSKY

Mosty zaświeciły barwami wsparcia dla chorych

Co roku, w dniu 28 lutego obchodzony jest Światowy Dzień Chorób Rzadkich i z tej właśnie okazji iluminacją rozbłysły **Mosty Uniwersyteckie**, a 1 marca w specjalnych barwach zaświeciła się Tarczyński Arena Wrocław. Był to gest, który miał zwrócić uwagę na potrzeby pacjentów (w większości dzieci), zmagających się z chorobami rzadkimi. Są to schorzenia tak nietypowe, że często nie istnieją dla nich zatwierdzone terapie, a leczenie ma charakter eksperymentalny. Zdarza się, że koncerny farmaceutyczne nie produkują leków przeznaczonych dla tak niewielkich grup pacjentów. W efekcie chorzy mierzą się nie tylko z wyzwaniami medycznymi, ale także z kosztami i niepewnością, dlatego wymagają wielospecjalistycznego podejścia, kompleksowej opieki, wsparcia psychologicznego i socjalnego.

We Wrocławiu w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym im. Mikulicza-Radeckiego działa Klinika Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej, która w tym roku obchodzi 10-lecie działalności. Tu prowadzone jest leczenie wymagające nowoczesnych metod terapeutycznych. Przy szpitalu ma powstać centrum terapii genowej, które może stać się przełomem w leczeniu wielu chorób rzadkich, w tym onkologicznych, metabolicznych czy wynikających z niedoborów odporności. To szansa na skuteczną pomoc, dla których do niedawna medycyna nie miała skutecznej odpowiedzi.

Jakie powinny być ogródki w Rynku?

Kwestia wyglądu i formy ogródków gastronomicznych na wrocławskim Starym Mieście od lat budzi emocje. Około 20 z 200 restauratorów protestuje i spiera się z Dolnośląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków co do formy ich zabudowy.

Redakcja

O tym, jak mogą wyglądać ogródki w obszarze zabytkowym, decyduje Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków. Miasto nie zastępuje konserwatora, jego rolą jest pomoc w wypracowaniu takich standardów, które z dużym prawdopodobieństwem uzyskają wymagane zgody. Zdecydowana większość przedsiębiorców współpracuje przy wdrażaniu nowych zasad i uzyskuje wymagane pozwolenia. W 2025 i 2026 r. wydano kilkadziesiąt pozwoleń konserwatorskich na ogródki na okres 3 lat.

KRZYSZTOF SAJ

Spór dotyczy przede wszystkim przeszklonych, masywnych konstrukcji nazywanych szklarniami

Spór o duże kubatury na Rynku

W gronie 200 około 20 restauratorów protestuje wobec wymogów DWKZ. Spierają się co do formy zabudowy, chcą, by na Rynku stały tzw. szklarnie, czyli zamknięte od góry i z trzech stron szybami oraz stalową konstrukcją zabudowy kubaturowe. Jak wskazuje konserwator, część z nich została postawiona bez wymaganych pozwoleń i uzgodnień. W praktyce oznacza to, że konstrukcje są formalnie nielegalne i problematyczne ze względu na kwestie ochrony przeciwpożarowej. W 2024 r., z powodu niesprawnej nagrzewnicy, jedna ze „szklarni" stanęła w ogniu, a płomienie sięgały kilku metrów w górę.

Ogródków nie będzie mniej – zmieni się ich forma

Na finiszu jest koncepcja porządkująca formy ogródków w zabytkowym centrum. Według konserwatora ogródki powinny mieć formę lżejszą, niższą, taką, która wyeksponuje zabytkową zabudowę centrum (parasole, markizy, wygrodzenia donicami czy lekkie, mobilne przeszklenia). Każda realizacja musi uzyskać: decyzję DWKZ, wymagane uzgodnienia przeciwpożarowe, spełnić przepisy dotyczące dostępności i pozostałe zgody wynikające z przepisów prawa.

Miasto służy pomocą restauratorom, wskazując rozwiązania, na jakie DWKZ i straż pożarna wyrażą zgody. W efekcie, pozwolą one zawierać umowy na użytkowanie gruntu. W przypadku braku wymaganych zgód ogródek działa nielegalnie, a gmina (jako właściciel terenu) ma obowiązek reagować, łącznie z wypowiedzeniem umowy.

Zabytkowe centrum wymaga szczególnych zasad

Stare Miasto, które jest wizytówką Wrocławia, jest wpisane do rejestru zabytków, uznane za Pomnik Historii i objęte zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz Parku Kulturowego. Nowe zasady nie mają na celu likwidacji ogródków. Celem jest uporządkowanie ich formy tak, by pogodzić interes przedsiębiorców, komfort gości oraz ochronę zabytkowej przestrzeni.

Szkoły nagrodzone za profilaktykę HPV

UMW

We wrocławskich szkołach można było się zaszczepić na HPV

W ramach kampanii „#WrocławSięSzczepi" miasto promuje szczepienia ochronne. Wyróżnia też placówki zaangażowane w te działania, np. szkoły organizujące mobilne punkty szczepień.

Redakcja

W ubiegłym roku szkolnym w mobilnych punktach szczepień w 16 wrocławskich szkołach podstawowych przeciw HPV zaszczepiono 848 dziewcząt i chłopców. Osiem placówek, które osiągnęły najwyższy poziom wyszczepialności, zostało wyróżnionych i otrzyma nagrody.

Mobilny punkt szczepień w szkole to odpowiednio przygotowana przestrzeń, w której uczniowie mogą zostać zaszczepieni bez konieczności wizyty w przychodni. Organizowany jest we współpracy szkoły z przychodnią POZ oraz sanepidem. Ma strefę rejestracji i weryfikacji zgód, miejsce kwalifikacji medycznej oraz stanowisko szczepień, a także umożliwia obserwację ucznia po podaniu preparatu.

– Szczepienia odgrywają kluczową rolę w ochronie zdrowia, dlatego konsekwentnie przypominamy o ich znaczeniu. Zależy nam też, aby mieszkańcy Wrocławia podejmowali świadome decyzje, które chronią zarówno ich samych, jak i ich dzieci – mówi Joanna Nyczak, dyrektorka Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych UMW.

Sprawdź wysokość 13. emerytury

W kwietniu do banków zostaną przelane dodatkowe emerytury, nazywane trzynastkami. Wypłaty wzrosną o 5,3 proc., więc 13. emerytura w br. wyniesie brutto tyle, ile emerytura podstawowa, czyli 1978,5 zł dla wszystkich. Świadczenie wypłacane będzie uprawnionym w standardowych terminach: 1., 6., 10., 15., 20. i 25. dnia miesiąca. Pieniądze znajdą się na kontach razem z comiesięczną emeryturą lub rentą. Jeśli termin wypłaty przypada na dzień wolny, środki będą przekazywane wcześniej, tak aby najpóźniej w ostatnim dniu roboczym, trafiły do odbiorcy. Dotyczy to zarówno osób, które dostają przelewy na konto, jak i tych, które otrzymują pieniądze przekazem pocztowym.

Dyżury radnych miejskich

Spotkania odbywają się w Sukiennicach 9 (pok. 204 i 205) w godz. 15–16.30: w środy z wiceprzewodniczącymi, w czwartki z radnymi. W najbliższym czasie można się spotkać: 4.03 z **Igorem Wójcikiem** i **Krzysztofem Zalewskim**; 11.03 **Sławomirem Czerwińskim**; 11.03 **Piotrem Uhle**; 12.03 **Magdaleną Razik-Trziszką** (godz. 14.30–16); 18.03 **Dominikiem Kłosowskim** i 26.03 **Dorotą Pędziwiatr**.

Oddaj krew, jeśli możesz

Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa apeluje o oddawanie krwi. Pilnie poszukiwane są wszystkie grupy. Do centrum przy ul. Czerwonego Krzyża 5/9 można zgłosić się w: pon., wt. i pt. w godz. 7–13.30, w śr. i czw. od 7 do 17.30 i w sob. w godz. 7.30–12. Akcje wyjazdowe w najbliższych dniach organizowane są: 5.03 przy CH Magnolia Park w godz. 9–13 (ul. Legnicka 58); 7.03 przy Leroy Merlin w godz. 9.30–13.30 (ul. Graniczna 4); 11.03 przy Komisariacie Policji Wrocław-Fabryczna w godz. 8.30–12.30 (ul. Połbina 1).

Więcej na stronie: www.rckik.wroclaw.pl

Miasto aktualizuje cennik usług cmentarnych

Wrocław wprowadza nowe stawki za usługi cmentarne. To pierwsza zmiana od lat. Zostały one tak skalkulowane, by wyrównać rosnące koszty utrzymania cmentarzy, a nie przynosić miastu dodatkowych dochodów. Wszystkie pozyskane środki zostaną wydane na inwestycje w infrastrukturę cmentarną.

Redakcja

Powodem zmiany stawek są rosnące od kilku lat koszty energii, wody, wywozu odpadów, wynagrodzeń pracowników, utrzymania zieleni, remontów alejek, zabezpieczenia infrastruktury oraz inwestycji dostosowujących nekropolie do obowiązujących wymagań budowlanych. Zmiany podyktowane są także koniecznością dostosowania systemu opłat do obowiązujących przepisów i orzeczeń sądowych.

Miasto nie zarabia

Nowe ceny zostały policzone tak, aby Zarząd Cmentarzy Komunalnych mógł pokryć koszty swojej działalności i inwestycji bez dokładania środków z innych obszarów miejskiego budżetu. – To nie jest komercyjna działalność. Cmentarze muszą funkcjonować w sposób stabilny, zgodny z prawem i z poszanowaniem godności pochówku. Nowy cennik nie ma generować zysku, tylko zapewnić możliwość bieżącego utrzymania nekropolii – podkreśla Anna Ciesłowska, dyrektorka Zarządu Cmentarzy Komunalnych we Wrocławiu.

Ile wzrosną opłaty

Najczęściej wybierane formy pochówku będą kosztować:

- tradycyjny grób ziemny pojedynczy: 1800 zł
- grób ziemny urnowy dwumiejscowy w pionie: 2000 zł
- grób ziemny urnowy czteromiejscowy: 3500 zł.

ZUZANNA SZARCZYŃSKA

Stawki opłat na cmentarzach nie były aktualizowane od 3 lat, mimo podwyżek cen mediów i usług

Bez opłat za dochowania

Miasto zlikwidowało opłaty za dochowania do grobów urnowych, murowanych i kolumbariów. Przykładowo: grób ziemny czteromiejscowy kosztował wcześniej 2100 zł, a każda kolejna urna – dodatkowe 1000 zł. Przy czterech urnach oznaczało to łącznie 5100 zł. Dziś taki grób kosztuje 3500 zł jednorazowo – na 100 lat, bez żadnych dalszych opłat. Najtańszą formą pochówku pozostaje grób ziemny urnowy dwumiejscowy w pionie – tu wzrost wyniósł jedynie 11 proc. i kosztuje 2000 zł.

Zmieniły się też opłaty za wjazd osób fizycznych na cmentarze – z 30 do 50 zł. Planowane jest jednak uruchomienie bezpłatnych melexów na Cmentarzu Osobowickim (koniec marca 2026 r.). Zachowane zostały bezpłatne wjazdy dla osób z niepełnosprawnościami i mieszkańców 80+ we wtorki i piątki, a do każdego pogrzebu jeden samochód może wjechać bez opłat.

Zmiany opłat muszą zostać jeszcze zatwierdzone przez Wojewodę Dolnośląską.

W kwocie zasiłku

Miasto zwraca też uwagę, że zasiłek pogrzebowy wzrósł z 4000 do 7000 zł. – Przy najtańszej formie pochówku urnowego koszt miejsca na cmentarzu to dziś 2000 zł. Nawet po doliczeniu podstawowych usług pogrzebowych, minimalny pogrzeb i pochówek bez problemu mieszczą się w wysokości zasiłku pogrzebowego – podkreśla Anna Ciesłowska.

Oznacza to, że w wariancie podstawowym rodzina nie musi ponosić dodatkowych kosztów ponad środki wypłacane przez państwo.

Nowe rozwiązania i pilotaże

ZCK wprowadza też nowe formy pochówku:

- pilotażowy ogród pamięci na cmentarzu Pawłowice (urny biodegradowalne)
- nisze na 8–12 urn w kolumbariach na cmentarzu Jerzmanowo.

Awaria w szpitalu przy Borowskiej została usunięta

DUW FB

Żołnierze dostarczyli do szpitala trzy takie agregaty prądotwórcze

We wtorek 3 marca Uniwersytecki Szpital Kliniczny wrócił do normalnego funkcjonowania po awarii elektrycznej, która ograniczyła jego działalność na dwa dni. Pacjenci są już przyjmowani normalnie.

Redakcja

– Pacjenci są bezpieczni. Każdy pacjent jest zaopiekowany. Nie ma zagrożenia utraty zdrowia i życia – mówiła Beata Freier, dyrektor USK, podczas konferencji. – Trzy agregaty pracują równolegle i zabezpieczają szpital. Dlatego też pacjenci, którzy byli przeniesieni na inne oddziały, mogą już wrócić na swoje sale.

W niedzielę 1 marca po południu, po awarii instalacji wodnej, doszło do zalania szpitalnych transformatorów. Brak zasilania zmusił placówkę do wstrzymania przyjęć i odwołania planowych zabiegów. Na pomoc ruszyło wojsko, dostarczając trzy agregaty prądotwórcze.

USK działało w porozumieniu z Wydziałem Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego. – Dyspozytornia została poinformowana o awarii. W trybie natychmiastowym karetki zostały przekierowane do innych szpitali – mówił dr Janusz Sokołowski, kierujący Szpitalnym Oddziałem Ratunkowym USK.

– Pacjentów, którzy zgłaszali się do nas indywidualnie, prosiliśmy, by w miarę możliwości udali się do innych SOR-ów – poinformowała Beata Freier, dyrektor USK.

– Oczywiście, jeśli ktoś do nas przyszedł, otrzymał pomoc, bo ani na chwilę nie zamknęliśmy szpitala, tylko próbowaliśmy rozwiązać problem – dodała.

Na wniosek Wojewody Dolnośląskiego w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji i Ministerstwem Obrony Narodowej uruchomiono specjalną procedurę, dzięki której szpital zaopatrzony został w trzy wysokowydajne agregaty prądotwórcze wraz z obsługą oraz oświetleniem technicznym. Urządzenia pozostały do dyspozycji szpitala przy Borowskiej do czasu usunięcia awarii.

Wybrano, jak pojedzie tramwaj na Księże Wielkie

Zakończyły się konsultacje społeczne dotyczące przebudowy ulic: Opolskiej, Krakowskiej i budowy trasy tramwajowej przez Księże Wielkie do granicy miasta. Mieszkańcy skłaniają się ku wariantowi trasy po południowej stronie jezdni. Dlaczego?

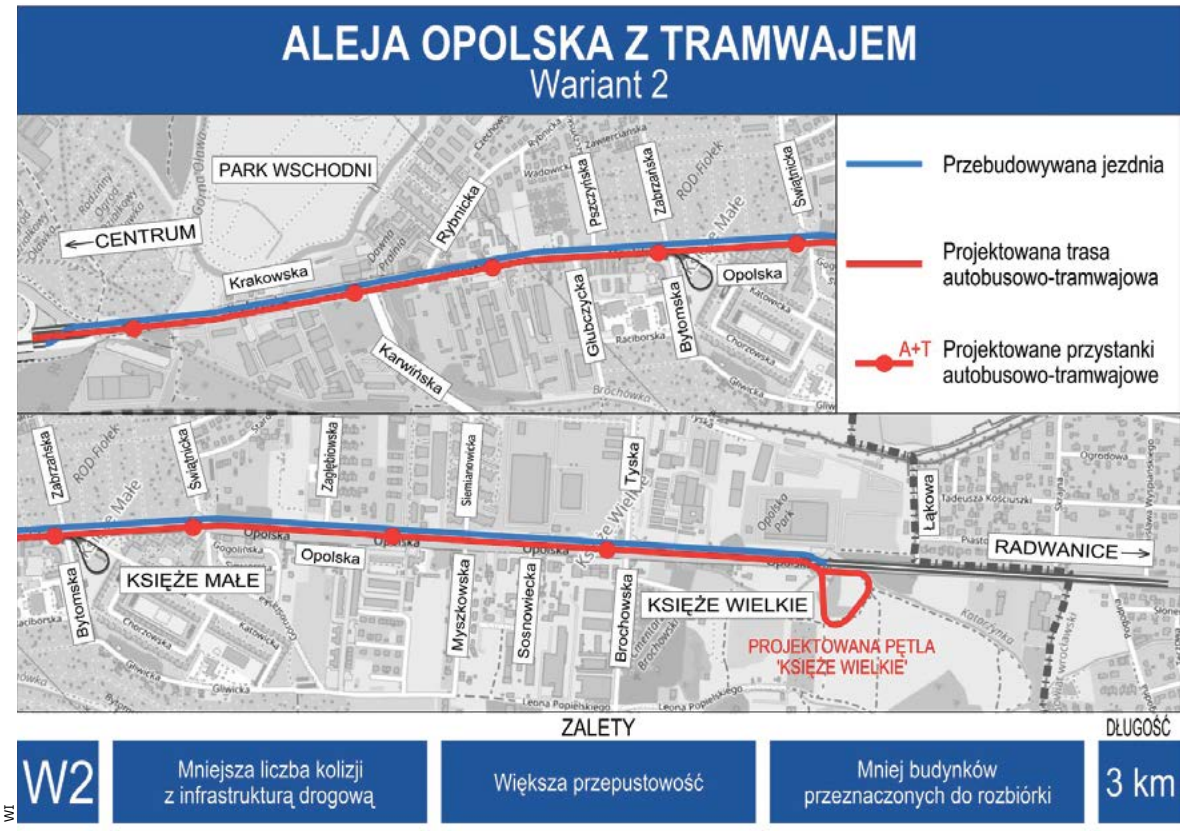

WI

Bartosz Wawryszuk

W spotkaniach konsultacyjnych w 2025 r. wzięło udział ponad 120 osób, a przez formularz internetowy przekazano 323 opinie. Łącznie w raporcie po konsultacjach podsumowano blisko 500 zgłoszeń i pytań dotyczących planowanej inwestycji.

Wariant trasy południowej

Zdecydowana większość argumentów „za" podczas konsultacji odnosiła się do wariantu drugiego, w którym tramwaj biegnie na całej długości po południowej stronie ulicy – w miejscu obecnej jezdni. Jako plusy mieszkańcy wskazywali bardziej kompleksową przebudowę ulicy, lepsze połączenia rowerowe, więcej zieleni, wydzielone torowisko na całej długości – co oznacza mniej korków i większą płynność ruchu.

– Choć droższy, to wariant z budową torowiska w miejscu obecnej jezdni jest korzystniejszy dla wszystkich użytkowników tej ulicy. Przychylamy się do argumentów mieszkańców, że rozwiązanie to zapewni niezależny korytarz tramwajowo-autobusowy, a co za tym idzie szybsze przejazdy komunikacji miejskiej dzięki wydzieleniu ich trasy od ruchu samochodowego – mówi Monika Kozłowska-Święconek, dyrektorka Wydziału Mobilności Miejskiej UMW.

Potrzebne ustalenia

W tym przebiegu nowa jezdnia zajmie część ogrodów działkowych, jednak – jak zapewnia dyrektorka WMM – wyznaczona w miejscowym planie rezerwa to w dużej części nieużytkowany pas na terenie ROD. Wszystko będzie podlegać uzgodnieniom z działkowcami i odpowiednim rekompensatom.

Mieszkańcy osiedla Księże wnosili też o to, by pozostawić budynek istniejącej piekarni – ważnej dla lokalnej społeczności. Jest to możliwe – projektant pokazał koncepcję, w której zawężona jest w tym miejscu infrastruktura pieszo-rowerowa. Ponadto inwestycja spowoduje wycinki w niezbędnym zakresie, koliduje także z kilkoma budynkami. Z ich użytkownikami i właścicielami miasto będzie rozmawiać indywidualnie. Inwestycja nie przeszkodzi natomiast Kolejom Dużych Prędkości i Trasie Krakowskiej, która ma swoją ustaloną rezerwę terenową.

Kiedy start prac?

Wykonawca ma czas na zaprojektowanie trasy i uzyskanie wszystkich decyzji administracyjnych oraz uzgodnień do sierpnia 2027 r. Następnie będzie musiał zostać wybrany wykonawca, który zbuduje trasę.

Wszystko wskazuje na to, że pierwszym tramwajem na tej trasie mieszkańcy pojadą na początku 2030 r.

Jakie zmiany wprowadzić w statutach Rad Osiedli?

Zbliżający się koniec kadencji obecnych Rad Osiedli to dobry czas podsumowań i odpowiedzi na pytanie, co powinno być zmienione w statutach, aby rady mogły działać sprawniej. Już teraz i w przyszłości – w obliczu nadchodzącej cyfryzacji osiedli. Chcesz dołożyć swoją cegiełkę? Zapoznaj się z projektem uchwały i dołącz do konsultacji.

Redakcja

Statut rady to podstawowy dokument określający, co rada osiedla może robić, jak jest zorganizowana i jak współpracuje z miastem. Zbliżający się koniec kadencji obecnych rad osiedli to dobry czas podsumowań i odpowiedzi na pytanie, co powinno być zmienione w statutach, aby rady mogły działać sprawniej.

Najważniejszym powodem zmian jest potrzeba aktualizacji zasad dotyczących funkcjonowania jednostek pomocniczych gminy. Mają one zwiększyć efektywność funkcjonowania osiedli, wzmocnić stabilność ich organów oraz zapewnić lepsze dostosowanie rozwiązań statutowych do społecznego charakteru pełnienia funkcji w organach osiedli (przy jednoczesnym zachowaniu zgodności z przepisami ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym).

Najważniejsze proponowane zmiany to: ■ skrócenie kadencji rad osiedli do 4 lat ■ wymóg osiągnięcia minimalnego progu frekwencji w wysokości 4 proc. uprawnionych do głosowania ■ wydłużenie terminu wyznaczenia daty wyborów przez Radę Miejską do 180 dni od dnia zakończenia kadencji rady osiedla. Pozostałe zmiany mają charakter porządkujący i uzupełniający. Więcej informacji o nich znajdziecie na stronie: **www.wroclaw.pl/rozmawia/jakie-zmiany-w-statutach-rad-osiedli**, a także w projekcie dokumentu opublikowanym w Biuletynie Informacji Publicznej: **www.wro.news/rady-osiedli-zmiany**.

MAREK KSIĘŻAREK

Ostatnio radnych osiedlowych Wrocławianie wybierali 17.10.2021 r. Kolejne wybory odbędą się w 2026 r.

Konsultacje trwają do 10 marca. Ich celem jest zasięgnięcie opinii mieszkańców Wrocławia, w szczególności radnych osiedlowych. Swój głos możesz wyrazić:

- na dyżurze konsultacyjnym 9 marca w godz. 17.30–19 w Wydziale Partycypacji Społecznej UMW, ul. Pomorska 53
- przez e-formularz opinii do 10 marca: www.wro.news/formularz-zmianyRO.

› Więcej po zeskanowaniu kodu

Jako jedyni na świecie na tropie naturalnej melaniny

Krem, który chroni skórę przez 14 dni po jednym użyciu? To nie futurystyczna wizja, lecz cel polskiej firmy Melanos Care, która pozyskała 5,4 mln zł na rozwój technologii wytwarzania ludzkiej melaniny – pigmentu, naturalnie chroniącego przed szkodliwym promieniowaniem UV. Największym inwestorem jest wrocławski fundusz VC.

Katarzyna Wiązowska

Spółka Melanos Care otrzymała 5,4 mln zł na rozwój przełomowej technologii wytwarzania naturalnej, ludzkiej melaniny. W przedsięwzięcie to zainwestował wrocławski fundusz Hard2beat, który przekazał 3 mln zł. Kolejne 2,4 mln zł dołożyła grupa 10 aniołów biznesu, czyli inwestorów prywatnych. Pieniądze te zostaną przeznaczone na rozwój produkcji bioidentycznej melaniny, prace badawczo-rozwojowe, certyfikację oraz wprowadzenie na rynek nowej linii dermokosmetyków opartych na innowacyjnej technologii opracowanej na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Prof. Marcin Majka podczas wykładu o melaninie

ARCH. MELANOS CARE (2)

14 dni ochrony

Technologia Melanos Care umożliwia pozyskiwanie naturalnej ludzkiej melaniny z komórek macierzystych (iPSC). Biomelanina łączy się ze skórą tak, jak naturalny pigment. Dzięki temu ochrona nie znika pod wpływem wody czy ścierania, lecz pozostaje w skórze przez cały cykl życia komórki, aż do jej naturalnego złuszczenia się, zapewniając ochronę przed słońcem nawet przez 14 dni po jednym użyciu.

MELANOS CARE

3 mln zł
fundusz Hard2beat

2,4 mln zł
grupa 10 aniołów biznesu

Rozwiązanie otwiera zupełnie nowe możliwości w segmencie anti-aging. Podczas gdy tradycyjne filtry chemiczne SPF skupiają się głównie na ochronie przed UVB, technologia Melanos Care skutecznie neutralizuje także promieniowanie UVA, które przenika głębiej i jest bezpośrednio odpowiedzialne za fotostarzenie się skóry, degradację kolagenu oraz powstawanie zmarszczek. Całość procesu jest w pełni biodegradowalna i bezpieczna dla ekosystemów morskich, co stanowi ekologiczną alternatywę dla syntetycznych filtrów chemicznych.

Rozwiązanie, które naśladuje naturalne mechanizmy

Jak twierdzi prof. Marcin Majka, współzałożyciel Melanos Care, opracowanie procesu wytwarzania biomelaniny to owoc jego wieloletniej pracy z komórkami iPSC i przekonania, że najlepsze rozwiązania to te, które naśladują naturalne mechanizmy ochrony przed promieniowaniem UV.

Szansa także dla medycyny

Nowa technologia nie tylko chroni skórę przed promieniowaniem UVB, ale też przed promieniami UVA, które odpowiadają za starzenie się skóry. Biomelanina jest w pełni biodegradowalna i bezpieczna dla środowiska. Może być wykorzystana nie tylko w kosmetykach, ale też w profilaktyce nowotworów skóry i leczeniu chorób, takich jak: albinizm, bielactwo czy łuszczyca. Ma szansę wspomagać również terapie osób z bardzo wrażliwą skórą lub problemami pigmentacyjnymi.

Nowa linia kosmetyków już w 2026 roku

W 2026 roku Melanos Care planuje wprowadzić na rynek pierwszą linię dermokosmetyków sprzedawanych bezpośrednio klientom. Produkty te będą oparte na pochodnej kwasu cynamonowego, opracowanej na Uniwersytecie Jagiellońskim. Badania wykazały, że nowa substancja może zmniejszyć poziom melaniny w skórze o 44 proc., co czyni ją skuteczniejszą niż popularny kwas kojowy. Dzięki temu kosmetyki Melanos Care mają pomagać w walce z przebarwieniami, jednocześnie dbając o kondycję skóry.

Wrocławianie dostrzegli ogromny potencjał

Fundusz Hard2beat z Wrocławia dostrzegł w projekcie ogromny potencjał. Inwestycja wpisuje się w trend „science-backed beauty", czyli produktów opartych na badaniach naukowych.

Zdaniem Konrada Trzyny, partnera zarządzającego funduszu Hard2beat, Melanos Care to projekt, który wykracza poza tradycyjne ramy sektora dermokosmetycznego.

Konrad Trzyna: – Technologia ta nie tylko rozwiązuje realne problemy konsumentów z zupełnie nową skutecznością, bo kto z nas nie chciałby zamienić uciążliwej konieczności nakładania kremu z filtrem co 2-3 godziny na bezpieczną ochronę trwającą nawet 14 dni? Ale ma też potencjał, by stworzyć całkowicie nową kategorię na rynku beauty. Tak jak przed laty toksyna botulinowa zrewolucjonizowała medycynę estetyczną, tak naturalna biomelanina może zdefiniować na nowo standardy ochrony skóry. To dla nas nie tylko inwestycja w estetykę, ale również w bezpieczeństwo i profilaktykę zdrowotną w kontekście rosnącej liczby nowotworów skóry, takich jak czerniak.

Hard2beat inwestuje w naukę i technologię

Fundusz Hard2beat powstał w 2025 roku i w ciągu zaledwie roku zrealizował 9 inwestycji. Wspiera projekty deep tech, czyli oparte na zaawansowanej nauce i technologii, oraz pomaga polskim naukowcom wprowadzać ich wynalazki na rynek. Inwestuje w innowacyjne projekty naukowe i technologiczne na wczesnym etapie rozwoju.

Pomaga też polskim naukowcom przekształcać ich odkrycia w produkty i firmy, które mogą konkurować na rynkach międzynarodowych.

prof. Marcin Majka:
Melanina jest pigmentem, który chroni nas od tysięcy lat. Naszym celem było znaleźć sposób, by dostarczyć ją skórze w formie bioidentycznej, bez inżynierii genetycznej i bez syntetycznych kompromisów. Cieszę się, że udało nam się opracować technologię, która łączy skuteczność potwierdzoną biologią z bezpieczeństwem zarówno dla użytkownika, jak i dla środowiska.

dr Piotr Sznelewski, dermatolog i współzałożyciel Melanos Care:
Unikalne właściwości biomelaniny w zakresie działania przeciwzapalnego i antywolnorodnikowego umożliwiają spowolnienie przedwczesnego starzenia się skóry, co tworzy nową klasę produktów medycyny antiaging.

Będzie zielone podwórze przy Mieleckiej

Lada dzień ZZK ogłosi przetarg na remont podwórza w kwartale al. Hallera – Mielecka – Połaniecka – Stalowowolska. Powstanie tam zielone miejsce przyjazne rodzinom z dziećmi.

Zarząd Zasobu Komunalnego rozpoczyna kolejny etap działań dotyczący remontu podwórza przy Mieleckiej. Przygotowania do zadania poprzedziły konsultacje z mieszkańcami, dlatego zakres prac odpowiada na zgłoszone potrzeby użytkowników podwórza.

W ramach inwestycji powstaną nowe: nawierzchnie, plac zabaw, strefa rekreacji i oświetlenie terenu. W projekcie ujęto również montaż elementów małej architektury, słupków oraz tablic informacyjnych, a także wykonanie oznakowania pionowego i poziomego ciągów komunikacyjnych. Istotnymi elementami zadania będą: budowa systemu odwodnienia i kanalizacji deszczowej, pielęgnacja istniejących roślin i nowe nasadzenia wraz z trzyletnim okresem pielęgnacyjnym. Przetarg zostanie ogłoszony na początku marca na platformie przetargowej ZZK z zamówieniami publicznymi.

ZZK

Nadodrzańska Osada Przygody już latem

MATERIAŁY PRASOWE

W okolicy wokół Stawu Kozanowskiego, w której Zarząd Zieleni Miejskiej zaczął urządzać wodny plac zabaw i alejki, pojawią się nowe elementy. Cała inwestycja to koszt około 3,3 mln zł.

Prezydent Wrocławia zatwierdził finansowanie II etapu inwestycji „Nadodrzańska Osada Przygody", realizowanej w parku przy ul. gen. Połbina w ramach Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego oraz Programu Rewitalizacji Zieleni, Nabrzeży i Wysp Odrzańskich. Nowy etap obejmie budowę placu zabaw o nawierzchni żwirowej i bezpiecznej nawierzchni EPDM (ok. 400 mkw.). Będzie on uzupełnieniem powstającego wodnego placu zabaw. W planach jest także wykonanie fragmentu ścieżki oraz placu o powierzchni (ok. 260 mkw.), a także montaż zestawów piknikowych, ławek i koszy na odpady.

W ramach realizowanego od 2025 r. I etapu powstają także alejki, część oświetlenia, schody na wał, mała architektura i ogród deszczowy. ZZM przygotowuje postępowanie przetargowe na realizację kolejnej części prac. Zakończenie inwestycji planowane jest na lato.

MATERIAŁY PRASOWE

Termomodernizacja SP 83 na Karłowicach

Trwają przygotowania do przetargu na prace w szkole przy al. Boya-Żeleńskiego. Realizacja ma potrwać ok. 7 miesięcy i obejmie: kompleksową termomodernizację, przebudowę kanalizacji deszczowej, remont schodów, ogrodzenia i placu gospodarczego.

MATERIAŁY PRASOWE

Inwestycja Leśnica X na półmetku

Przy ul. Dolnobrzeskiej 34 w Leśnicy wykonano już 50 proc. z zaplanowanych prac. Aktualnie trwają roboty instalacyjne. Zakończenie budowy 30 mieszkań na tani wynajem w nowym budynku i remontowanym sąsiednim przewidziane jest na trzeci kwartał br.

II etap w Żernickim Parku Sportu i Rekreacji

Zarząd Zieleni Miejskiej przygotowuje przetarg, a zakończenie inwestycji planowane jest na wiosnę przyszłego roku. Powstaną nowe alejki, oświetlenie głównej alei, drewniane pomosty i rzeźby gabionowe. Całkowity koszt prac szacowany jest na około 9 mln zł.

MATERIAŁY PRASOWE

Prace na 570 metrach przy ul. Łużyckiej

Remont w ramach programu „Wrocław na Dobrej Drodze" obejmie odcinek od Osobowickiej do Bezpiecznej. W zakres prac wejdą: wymiana nawierzchni jezdni i chodnika, a także regulacja krawężników. Na koniec zostaną zamontowane trzy progi zwalniające.

MATERIAŁY PRASOWE

Projekt przebudowy Krzyckiej

Rozstrzygnięto przetarg na opracowanie projektu przebudowy: jezdni, chodników i infrastruktury rowerowej. Powstaną przystanki autobusowe wyposażone w wiaty, tablice, oświetlenie i małą architekturę. Zaplanowano także: wyniesione przejścia dla pieszych i przejazdy rowerowe, nasadzenia zieleni, oświetlenie z doświetleniem przejść i systemem monitoringu, budowę nowej kanalizacji deszczowej, przebudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz wykonanie miejskich kanałów technologicznych. Projektanci będą mieli 15 m-cy od podpisania umowy na przygotowanie dokumentów. Wartość zadania to ponad 1 mln zł.

Nowa sieć niedługo przy ul. Mandżurskiej

W 2025 r. wybudowano 230 m sieci kanalizacji sanitarnej, 55 m sieci tłocznej, 20 sięgaczy do granic posesji, przepompownię ścieków i odtworzono nawierzchnię. Całkowity koszt inwestycji wynosi ponad 2,8 mln zł netto, z czego 2,7 mln zł stanowią środki MPWiK oraz dofinansowanie z programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021–2027, a pozostała część pochodzi z budżetu ZDiUM. Po zakończeniu odbiorów technicznych mieszkańcy będą mogli podłączać się do nowej sieci najwcześniej w II kwartale br.

Na Kurpiów będzie nowy chodnik

Rozpoczynająca się inwestycja obejmie zarurowanie rowu na całym odcinku, budowę 280 m chodnika, przebudowę zjazdów oraz przebudowę jezdni na skrzyżowaniu z Goetla i Brylantową. Powstaną dwa wyniesione przejścia dla pieszych, przy przedszkolu i przy Brylantowej, a przejście przy Kurpiów 13 zostanie przeniesione i doświetlone. Zaplanowano także przebudowę odwodnienia, budowę kanałów teletechnicznych i nasadzenia. Wykonawca – firma Rotomat – będzie miał 4 miesiące na realizację zadania od momentu podpisania umowy. Wartość inwestycji wynosi 1,5 mln zł.

Zwężenia ulic pod remonty nawierzchni

W niedzielę, 1 marca rozpoczęło się frezowanie asfaltu na odcinku **ul. Powstańców Śląskich** między ul. Orlą a Krzycką. Jako pierwszy remontowany jest prawy pas ruchu jezdni w kierunku wyjazdu z miasta. To oznacza komplikacje, ponieważ ta arteria będzie w najbliższych 3 tygodniach zwężona na modernizowanym odcinku do jednego pasa. Większość prac prowadzona będzie w porach, kiedy ruch jest mniejszy, czyli w godzinach wieczornych. W tym czasie nieco inaczej może wyglądać również wjazd samochodami na teren zajezdni Borek i parking przy sklepie Lidl. Możliwe będą sytuacje, gdy ruchem na wjazdach pokierują pracownicy wykonawcy remontu z powodu kładzenia asfaltu na wjazdach.

Również w weekend drogowcy zaczęli roboty na **ul. Grabiszyńskiej** na odcinku między ul. Fiołkową a torami prowadzącymi do pętli przy Cmentarzu Grabiszyńskim. Drogowcy przygotowali oznakowanie, którym wygrodzone zostanie zwężenie jezdni od strony parku. W najbliższych dniach wykonawca remontu zacznie od demontażu krawężników i wtedy pas w kierunku skrzyżowania z al. Hallera i ul. Grabiszyńską będzie zwężony. Prace będą prowadzone głównie w godzinach między porannym i popołudniowym szczytem, aby utrudnienia w ruchu były mniej odczuwalne dla kierowców i pieszych.

Biegiem... po autobusie

Pod koniec lutego MPK Wrocław prezentowało w Rynku jeden z nowych autobusów – przegubowy Mercedes Conecto. Ale na samym oglądaniu się nie skończyło, bo pojazd posłużył też do... biegania. Przemek, znany z internetu jako Bieg-Przemek, biega w nietypowych miejscach i relacjonuje swoje wyczyny w internecie. Tym razem postanowił rzucić wyzwanie wrocławskiej komunikacji miejskiej, by sprawdzić, czy da się przebiec półmaraton w przegubowym Mercedesie. I da się – Przemek pokonał dystans 21,97 km z czasem ~4,5 h.

100 nowych Mercedesów już w marcu

Po Wrocławiu będzie kursować 55 nowych autobusów. W najbliższych tygodniach dołączy do nich jeszcze 45 kolejnych. Łącznie w marcu po ulicach jeździć będzie 100 nowych Mercedesów-Benz. To efekt podpisanej w grudniu 2024 roku umowy wartej 410 mln zł.

Bartosz Chochołowski

Nowy tabor to element dużego kontraktu na dostawę 100 nowych autobusów. Jeszcze w marcu dojedzie 38 Mercedesów Citaro (12-metrowych) i 7 Citaro K (10-metrowych). To efekt podpisanej w grudniu 2024 roku umowy wartej 410 mln zł – tyle MPK Wrocław zapłaci w ciągu 10 lat za dzierżawę pojazdów. Poza tą setką MPK jest na różnych etapach pozyskania kolejnych 348 autobusów.

GRZEGORZ RAJTER

55 nowych autobusów Mercedes-Benz Conecto jest już gotowych, aby kursować po Wrocławiu

Mamy już 55, kolejne będą niebawem

W piątek, 27 lutego Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne i Daimler Buses Polska (dostawca Mercedesów) w podwrocławskich Pietrzykowicach prezentowali autobusy Conecto, które już dotarły. Ten model ma aż trzy miejsca na wózki dziecięce lub inwalidzkie. Gdy te przestrzenie są wolne, pasażerowie mogą w nich stać albo usiąść na rozkładanych fotelach. Wyposażone są też w 12 kamer, w tym 4 na zewnątrz. Mają systemy rozpoznawania znaków drogowych, aktywny system hamowania, który w razie konieczności inicjuje hamowanie. Są także fabrycznie przystosowane do montażu defibrylatorów. Na 38 krótszych Mercedesów Citro trzeba jeszcze poczekać kilkanaście dni. W 12-metrowych modelach (tzw. solo) będą dwa miejsca na wózki, a w siedmiu 10-metrowych Citaro K jedno takie miejsce.

Prawie pół tysiąca nowych autobusów

Łącznie więc jest mowa aż o 448 nowych autobusach. 100 spalinowych jest właśnie dostarczanych, kolejna setka będzie w przyszłym roku, a MPK prowadzi postępowanie zmierzające do nabycia kolejnych 200 diesli. Inwestycja sprawi, że MPK będzie samowystarczalne i nie będzie korzystać ze wsparcia podwykonawców. Działanie także odmłodzi flotę, bo obecnie średni wiek autobusu MPK to 10 lat, a dzięki nowemu taborowi spadnie do 5 lat.

Dlaczego dzierżawa, a nie zakup?

To rozwiązanie pozwala na uniknięcie jednorazowych ogromnych wydatków i umożliwia rozłożenie kosztów na cały okres dzierżawy (spłata będzie odbywać się ratalnie). To podejście było już z sukcesem stosowane przy pozyskaniu autobusów Citaro 2 i Solaris dla wrocławskiej spółki.

Dodatkowo, w okresie pierwszych 5 lat dostawca taboru będzie odpowiedzialny za serwis zakupionych pojazdów, co korzystnie wpłynie na bieżące koszty eksploatacyjne Mercedesów.

Od 9 marca więcej kursów kolejowych

OLEKSANDR POLIAKOVSKY

Nowe połączenia to odpowiedź na prośby mieszkańców Swojczyc

Wrocław we współpracy z Urzędem Marszałkowskim uruchamia dodatkowe połączenia kolejowe we wschodniej części miasta. Szacowany koszt inwestycji (od 9.03 do 31.12) to 1,86 mln zł.

Bartosz Wawryszuk

Jest to nie tylko odpowiedź na postulaty mieszkańców, którzy prosili o wzmocnienie komunikacji we wschodniej części miasta, ale też dążenie do maksymalnego wykorzystania Wrocławskiego Węzła Kolejowego. Na Swojczycach trwa aktualnie jedna z najważniejszych inwestycji transportowych – budowa trasy autobusowo-tramwajowej (TAT). Nowe kursy dadzą mieszkańcom wschodnich osiedli (głównie Swojczyc, Strachocina i Wojnowa) alternatywę do jeżdżenia samochodami w czasie trwania inwestycji. Pociągi będą wyjeżdżać z Dobrzykowic Wrocławskich i dojadą do stacji Wrocław Główny lub Wrocław Nadodrze. Część kursów obsłużą nowoczesne pociągi Elf produkowane w bydgoskiej fabryce Pesa. Dodatkowe sześć par połączeń (po 3 w porannym i popołudniowym szczycie) będzie obsługiwane przez tabor dostosowany do ruchu miejskiego i aglomeracyjnego. Szacowany koszt dodatkowych pociągów wynosi 1,76 mln zł w okresie od 9.03 do 11.12.2026 r. i 108 tys. zł od 14 do 31.12.2026 r. Łącznie w br. będzie to w sumie 1,86 mln zł.

Młodzi mówią o klimacie dla lepszego... klimatu

Czy to, co wkładamy do koszyka w sklepie, naprawdę wpływa na klimat? Co w praktyce oznacza „cyrkularna przyszłość" i czy grozi nam deficyt wody? Na te pytania uzyskają odpowiedź uczniowie podczas spotkań Wrocławskiej Akademii Klimatu, która właśnie wystartowała.

Paulina Krawczyk

AKADEMIA KLIMATU

Wydarzenia odbywają się w Kinie Nowe Horyzonty i łączą pokazy filmów ekologicznych z dyskusjami z ekspertami, twórcami filmów, przedstawicielami Wrocławia oraz partnerami projektu.

W ramach tegorocznej edycji zaplanowano osiem spotkań – cztery w semestrze wiosennym i cztery jesienią. Pierwsze wiosenne spotkanie już za nami, kolejne zaplanowano:

- 16 marca, Woda – życie
- 15 kwietnia, Przyszłość żywności
- 13 maja, Konsumpcja a klimat.

Bez fake newsów

Akademia Klimatu to formuła edukacyjna, w której nauka spotyka się z językiem kina i debatą. Uczestnicy nie tylko oglądają filmy, ale przede wszystkim dyskutują – zadają pytania, konfrontują opinie i uczą się krytycznego myślenia.

– Wrocławska Akademia Klimatu to przestrzeń rozmowy o faktach – opartych na nauce, a nie na emocjach czy uproszczeniach. W świecie dezinformacji i klimatycznych fake newsów młodzi ludzie potrzebują rzetelnej wiedzy i narzędzi do jej interpretacji. Chcemy, aby wychodzili z tych spotkań nie tylko poruszeni filmem, ale przede wszystkim wyposażeni w kompetencje, które pozwolą im podejmować świadome decyzje jako konsumenci, obywatele i przyszli liderzy – wyjaśnia Grzegorz Dukielski, prezes Fundacji Green Festival, organizator projektu.

Młodzi zaangażowani

W ubiegłym roku w 8 spotkaniach Wrocławskiej Akademii Klimatu udział wzięło ponad 2 tys. młodych osób. Ogromne zainteresowanie nauczycieli i entuzjazm uczniów pokazały, jak duża jest potrzeba rzetelnej edukacji klimatycznej.

Akademia od początku stawia na przystępność i dialog. Złożone zagadnienia – od transformacji energetycznej, przez gospodarkę obiegu zamkniętego, po przyszłość żywności – tłumaczone są w sposób zrozumiały i angażujący.

– To inwestycja w przyszłość miasta. Edukacja ekologiczna nie jest już tylko dodatkiem do programu nauczania, ale też ważnym elementem rozwoju miasta. Młodzież, która uczestniczy w Akademii, to pokolenie, które już za kilka lat będzie podejmować decyzje – jako przedsiębiorcy, specjaliści i rodzice. Im wcześniej zaczniemy rozmawiać o klimacie w sposób merytoryczny i konstruktywny, tym większa szansa, że Wrocław będzie miastem odpornym, nowoczesnym i świadomym – przekonuje Katarzyna Szymczak-Pomianowska, dyrektor Departamentu Strategii i Zrównoważonego Rozwoju UMW.

To już trzecia odsłona projektu w naszym mieście. Z roku na rok uczestników jest coraz więcej. W odpowiedzi na tę dużą frekwencję i rosnące zainteresowanie, tegoroczna edycja odbywa się w największej sali kinowej we Wrocławiu, co pozwala znacząco zwiększyć liczbę uczestników i jeszcze szerzej otworzyć przestrzeń do rozmowy.

Ze względu na ogromne zainteresowanie zapisy dla szkół zostały już zamknięte, ale archiwum spotkań jest dostępne online.

› Prelekcje ekspertów są dostępne na stronie: www.akademiaklimatu.eu/wroclaw

Wrocław 2050: różne scenariusze – różne wyzwania

Strategia Wrocław 2050 wyznacza kierunek rozwoju miasta na kolejne dekady i jest punktem odniesienia dla decyzji podejmowanych już dziś. Właśnie zaczęło się wprowadzanie jej w życie. Na czym to polega, będzie można przeczytać w serii artykułów na portalu wroclaw.pl. Oto zapowiedź pierwszego z nich.

JOANNA GNIADY

Redakcja

Prace nad Strategią Wrocław 2050 od początku opierały się na założeniu, że nie istnieje jedna przewidywalna przyszłość. Dlatego tuż po przystąpieniu do jej sporządzenia opracowano „Wielodziedzinowe scenariusze przyszłości Wrocław 2050" – cztery odrębne obrazy możliwych przyszłości, pokazujące różne konfiguracje zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych i technologicznych.

Po uchwaleniu Strategii, na początkowym etapie jej wdrażania, ponownie sięgnięto po to narzędzie, by sprawdzić, które cele i kierunki działań pozostają istotne, a które wymagają uważniejszego monitorowania. W tym celu w listopadzie 2025 r. odbyły się warsztaty, podczas których cztery scenariusze były punktem wyjścia do rozmowy o wyzwaniach i priorytetach wdrażania Strategii.

Jakie to scenariusze?

- **Silne państwo** – scenariusz zakładający wzmocnienie roli państwa, większą centralizację decyzji oraz ograniczenie samodzielności samorządów.
- **Zakładnicy gospodarki** – Scenariusz oparty na silnej presji wzrostu gospodarczego i konkurencyjności, w którym logika ekonomiczna dominuje nad innymi celami rozwojowymi.
- **Slow life** – scenariusz kładący nacisk na jakość życia, lokalność i dobrostan, przy jednoczesnym spowolnieniu tempa rozwoju.
- **Technologiczna ekspansja** – scenariusz dynamicznych zmian technologicznych, wpływających na rynek pracy, mobilność, sposób korzystania z usług i funkcjonowanie miasta.

Praca na scenariuszach pokazała, że część kierunków Strategii Wrocław 2050 pozostaje istotna niezależnie od tego, jak będzie zmieniać się otoczenie.

› Więcej na ten temat przeczytasz po zeskanowaniu kodu QR

PIT na TAT: nowe trasy, wygodne przesiadki

16 ważnych inwestycji

Wizja szybkiego i wygodnego transportu we Wrocławiu nabiera realnych kształtów. Nowe Trasy Autobusowo-Tramwajowe to wielki krok w stronę nowoczesnego miasta.

Redakcja

Oczywiście, tak ogromne przedsięwzięcia nie powstają za dotknięciem czarodziejskiej różdżki – ich rozmach i realizacja są możliwe dzięki temu, że wspólnie budujemy miejski budżet, rozliczając PIT-y we Wrocławiu. Choć dziś ich budowa wymaga od nas cierpliwości i wiąże się z objazdami i innymi utrudnieniami, spójrzmy na to z szerszej perspektywy. To strategiczna inwestycja budująca komunikacyjny kręgosłup na kolejne dekady, który będzie służył nam i przyszłym pokoleniom. O skali tego skoku jakościowego najlepiej świadczą liczby: jeszcze w 2024 roku nie więcej niż 500 m do najbliższego tramwaju miało 58 proc. mieszkańców. Dzięki obecnie realizowanym projektom, do 2032 roku ten komfort miałby stać się udziałem nawet ok. 70 proc. Wrocławian. Czyli dziesiątek tysięcy osób, które zyskają szybką i pewną alternatywę dla samochodu. Zobacz, która z 16 zaplanowanych inwestycji komunikacyjnych dzieje się na Twoim podwórku.

1 TAT Swojczyce 2027

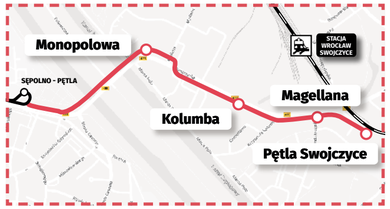

Pętla Swojczyce z parkingiem P&R na 166 aut, 15 przystanków, nowe drogi rowerowe i chodniki – budowa trwa od 15.11.2025, a 21.02.2026 r. zaczęto przebudowę pętli Sępolno.

2 TAT Jagodno 2029

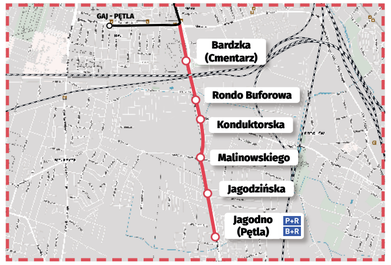

Autobusy jeżdżą wydzielonym buspasem od 5.05.2025 r. Aktualnie trwa projektowanie linii tramwajowej i przeniesienie torów kolejowych na bezkolizyjny wiadukt.

3 Tramwaj Borowska Szpital 2029

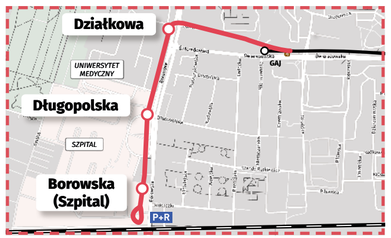

Nowa linia tramwajowa (czerwony) ma być przedłużeniem linii kończącej się dziś na Świeradowskiej (krańcówka Gaj – czarny). Projektowanie powinno się zakończyć jesienią 2026 r.

4 Tramwaj na Maślice 2028

14,5 tys. mieszkańców zyska tramwaj w zasięgu 5 min. Na końcu trasy Maślice Pętla będzie parking P+R i przystanek kolejowy. Projektowanie powinno zakończyć się w 2026 r.

5 Tramwaj przez Klecinę 2029

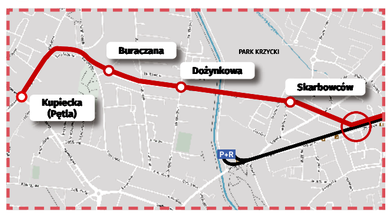

Tramwaj 5 min od domu dla 11,5 tys. osób. Trasa połączy Klecinę z Oporowem (most nad Ślęzą). W XI 2025 r. wybrano wariant po konsultacjach. Teraz projektowanie do 2027 r.

6 Tramwaj i zajezdnia Nowe Żerniki 2028+

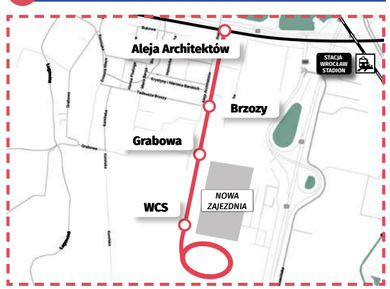

Koncepcję zajezdni przy al. Architektów na 150 tramwajów przygotowało konsorcjum Databout i Rysy Architekci. Torowisko projektuje firma Biprogeo-Projekt. Ma na to 16 m-cy.

7 Tramwaj na Ołtaszyn i do Wysokiej 2032

12 tys. mieszkańców zyska dostęp do tramwaju, który połączy Park Południowy z Wysoką. Do VII 2026 r. UMW chce uzgodnić z PKP skrzyżowanie linii kolejowej z ul. Buforową.

8 Tramwaj na Gądów 2032+

14 tys. mieszkańców Gądowa i Kuźnik zyska trasę tramwajową. Projekt powstanie, gdy PKP ogłosi swój plan dla linii kolejowej i jej przecięć z ulicami Chociebuską i Koszalińską.

9 TAT Muchobór Wielki 2029+

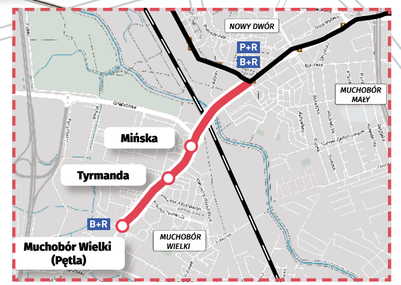

PKP musi wybudować wiadukt kolejowy, żeby mogła powstać trasa tramwajowa. Wniosek UMW trafił na listę rezerwową. Trwa przygotowanie koncepcji buspasa do Roślinnej.

10 Tramwaj na Księże Wielkie 2030

Linia tramwajowa zostanie wydłużona od pętli „Księże Małe" do granicy Wrocławia z gminą Siechnice – w konsultacjach społecznych wygrał taki wariant. › Więcej – s. 5

11 Buspas na Gajowicach 2027

25 tys. Wrocławian zyska w przyszłości linię tramwajową. Teraz ma powstać szybki buspas. Przebudowa ul. Gajowickiej zaczęła się 21.02 br., a ma się zakończyć jesienią 2027 roku.

12 Tramwaj Borowska Centrum 2032+

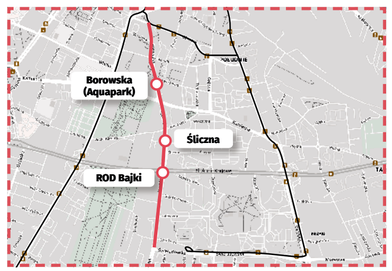

11 tys. użytkowników będzie miało bliżej do tramwaju niż 500 m. Ale ta inwestycja zacznie być projektowana wtedy, gdy ruszą prace przy Tramwaju Borowska Szpital.

13 Tramwaj na Psie Pole 2032

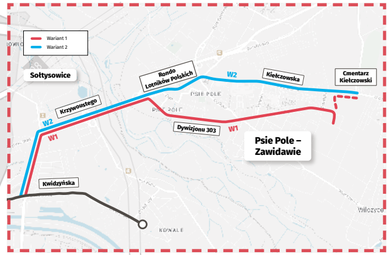

Konsultacje społeczne nie rozstrzygnęły na razie, który z dwóch wariantów będzie projektowany. Trzeba też stworzyć nową koncepcję przebiegu trasy w obrębie węzła z Aleją Północną.

14 Węzeł przesiadkowy Sucha 2029

Do inwestycji potrzebna była decyzja PKP w sprawie kolei dużych prędkości. UMW dostał ją w połowie 2025 r. Teraz będzie przetarg na zaprojektowanie węzła.

15 Węzeł przesiadkowy Dubois-Drobnera 2027

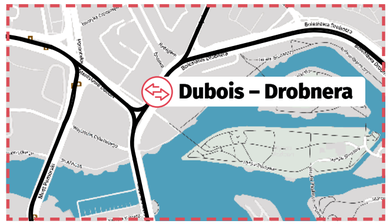

W listopadzie 2025 r. rozpoczęła się budowa, dzięki której pasażerowie zyskają wygodne przystanki wspólne dla tramwajów i autobusów zazielenione pnączami na trejażach.

16 Węzeł przesiadkowy Kwiska 2028

Tutaj krzyżują się trasy 21 dziennych i nocnych linii komunikacji miejskiej. Do 2027 r. będzie projektowany. Przetarg, który wyłoni wykonawcę, musi być powtórzony.

Oto nowe biuro dla osób z niepełnosprawnościami

Osoby ze szczególnymi potrzebami od 2 marca mogą korzystać z nowego 165-metrowego biura Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności przy pl. Solidarności działającego w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu. Koszt dostosowania i wyposażenia miejsca wyniósł ponad 600 tys. zł.

Redakcja

Osoby starające się we Wrocławiu o orzeczenie, kartę parkingową czy legitymację osoby niepełnosprawnej już od poniedziałku, 2 marca mogą korzystać z usług Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności (PZON) w nowym biurze. Punkt obsługi mieści się na parterze budynku przy pl. Solidarności 1/3/5 (po prawej stronie od głównego wejścia i bliżej placu Jana Pawła II).

BARTOSZ MOKRZYCKI (2)

Biuro przy pl. Solidarności 1/3/5/ oferuje dostępne rozwiązania dla szczególnych potrzeb

Obsługa dostosowana do różnych potrzeb

Do wejścia prowadzi podjazd dla wózków, a przed budynkiem wyznaczono trzy miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami. Wewnątrz zastosowano szereg rozwiązań zwiększających dostępność architektoniczną i komunikacyjną, w tym:

- brak progów i szerokie przejścia
- dużą poczekalnię z oznaczonymi miejscami dla wózków (w tym możliwością ładowania wózków elektrycznych)
- biurka z regulowaną wysokością i uchwytami na kule
- toaletę dostosowaną dla osób z niepełnosprawnością (z systemem przywoławczym) i komfortką, czyli miejscem do przewijania osób dorosłych
- system kolejkowy z komunikatami głosowymi i wizualnymi oraz przyciskami w alfabecie Braille'a
- pętle indukcyjne przy każdym stanowisku obsługi
- tablet z dostępem online do tłumacza języka migowego
- lupę elektroniczną dla osób słabo- i niedowidzących
- znacznik Totupoint przy wejściu (urządzenie ułatwiające załatwianie spraw osobom z niepełnosprawnościami, a szczególnie niewidomym)
- miskę z wodą dla psa asystującego
- kącik dla dzieci.

W nowym punkcie będzie pracowało 6 pracowników, w tym cztery osoby bezpośrednio obsługujące mieszkańców. Na parterze będą przyjmowane wnioski, a komisje orzekające oraz odbiór dokumentów nadal odbywać się będą na wyższej kondygnacji budynku.

20 tys. osób rocznie i 170 mln zł na wsparcie

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności służy mieszkańcom Wrocławia i powiatu wrocławskiego. W 2025 r. PZON przyjął około 16 tys. różnych wniosków i wydał 10 101 orzeczeń o niepełnosprawności (dla osób poniżej 16. roku życia) oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (dla osób powyżej 16. roku życia). Oprócz tego wydano 2 tys. kart parkingowych, 2400 legitymacji i 1800 zaświadczeń wydłużających ważność orzeczeń. Łącznie zespół obsługuje ok. 20 tys. osób rocznie, które często powracają do biura PZON kilkukrotnie ze względu na różnorodne formalności. Koszt funkcjonowania zespołu to około 5,4 mln zł rocznie. Choć jest to zadanie wojewody, aby zapewnić sprawną obsługę i poprawę komfortu mieszkańców, również wrocławski MOPS przekazuje środki finansowe na jego funkcjonowanie. W 2024 r. było to 1,24 mln zł.

Wrocławski MOPS rocznie na wsparcie osób z niepełnosprawnościami przeznacza ok. 170 mln zł, oferując mieszkańcom różnorodne formy pomocy, w tym: wsparcie finansowe, opiekę wytchnieniową, asystenturę i rehabilitację.

Rowerowy rekord. Miasto montuje kolejne liczniki

GRZEGORZ RAJTER

Coraz więcej mieszkańców wybiera rower jako środek transportu

Liczniki ruchu rowerowego i kamera zainstalowane przy ważnych trasach rowerowych zliczyły do końca ubiegłego roku ponad 4,5 mln przejazdów rowerowych. Teraz we Wrocławiu rowerzystów będzie liczyło już 15 liczników nowszej generacji w dodatkowych lokalizacjach.

Redakcja

Pierwsze liczniki zostały zainstalowane we Wrocławiu w 2024 r. w ramach programu City Lab. Było to pilotażowe wdrożenie testujące skuteczność systemu w warunkach miejskich. Do końca 2025 r. monitorowały ruch na trasach rowerowych na 11 ulicach (liczniki) i 1 skrzyżowaniu (kamera). Finalnie urządzenia zliczyły 4,5 mln przejazdów rowerowych w minionym roku. Najpopularniejszymi trasami rowerowymi były te przy Moście Uniwersyteckim (770 tys. przejazdów), na ul. Powstańców Śląskich (495 tys.), wzdłuż ul. Swobodnej (460 tys.) czy ul. Legnickiej (432 tys.). Dane z urządzeń pozwoliły także na ustalenie, że ruch rowerowy jest największy w czerwcu, lipcu i sierpniu, a najmniejszy w lutym, styczniu i grudniu.

W ostatnich dniach miasto zamontowało nowe liczniki. Starsze urządzenia potrafiły wykryć ruch, natomiast nowe są w stanie odróżnić (na podstawie pomiaru prędkości) pieszych od rowerzystów, a także zarejestrować, w którym kierunku odbywał się ruch. Liczniki zamontowane są teraz w 15 miejscach, 7 z nich to nowe lokalizacje: ul. Hubska (2 liczniki, nowa lokalizacja), TAT/Marchijska (nowa lokalizacja), Pomorska (2 liczniki, nowa lokalizacja), Walońska (nowa lokalizacja), Plac Społeczny (nowa lokalizacja), Most Grunwaldzki (nowa lokalizacja) i Most Pokoju (2 liczniki, nowa lokalizacja).

Dzięki temu Wrocław będzie na bieżąco sprawdzać, jak kształtuje się ruch rowerowy, zyska informacje o ruchu na ulicach, na których wcześniej nie prowadziło badań, i będzie mogło planować w przemyślany sposób kolejne inwestycje rowerowe w mieście.

WSZYSTKIE OSIEDLA

Idź na zebranie wspólnoty mieszkaniowej

Uważasz, że czas zmienić firmę sprzątającą? A może nawet zarządcę? W budynkach wspólnotowych właściciele lokali decydują o kierunku zmian i finansach. Jeśli nie pójdziesz na zebranie, ktoś zadecyduje za ciebie. Koniecznie znajdź czas na zebranie w marcu.

Marta Michałowska

Zarząd Zasobu Komunalnego zarządza wyłącznie budynkami 100 proc. miejskimi. W takich budynkach wszystkie lokale należą do miasta, a ZZK jako zarządca decyduje o remontach i konserwacji. Oprócz mieszkań w prawie 700 budynkach komunalnych, gmina ma również mieszkania w prawie 2600 budynkach wspólnotowych. Tam o sprawach części wspólnych (dachu, elewacji, klatki schodowej, instalacji) nie decyduje tylko zarządca, ale ogół właścicieli, wspólnie ponoszących koszty utrzymania i remontów, proporcjonalnie do swoich udziałów.

ADOBESTOCK

Podczas spotkań sprawozdawczych członkowie wspólnoty mieszkaniowej współdecydują o zmianach

Aby budynek mógł być utrzymany w dobrym stanie technicznym i odpowiadał oczekiwaniom mieszkańców, konieczne jest wspólne omawianie potrzeb. Dlatego (zgodnie z ustawą o własności lokali) każdy zarządca ma obowiązek zwołać roczne sprawozdawcze zebranie wspólnoty mieszkaniowej nie później niż do końca marca. Na spotkaniu poruszane są sprawy związane z utrzymaniem nieruchomości i zarządzaniem budynkiem, a także remonty wykonane i planowane. Niska frekwencja powoduje, że o sprawach większości wspólnoty decyduje jej... mniejszość. A udział właścicieli w zebraniach wspólnoty ma wielkie znaczenie. Poprzez głosowanie nad uchwałami osobiście decydują o zmianach w budynku. Rozstrzygają kwestie finansowe, w tym zaliczek comiesięcznych opłat, wysokość funduszu remontowego, wynagrodzenie zarządcy. Jeśli nie spełnia on oczekiwań właścicieli, można go zwolnić i zatrudnić innego. Na zebraniu każdy może zabrać głos, współdecydując o standardzie budynku, w którym mieszka, także po to, aby utrzymać go w niepogorszonym stanie technicznym.

STRACHOCIN–SWOJCZYCE–WOJNÓW

Kop, sadź, rozmawiaj i twórz ogród społeczny

GRUPA Z PASJĄ

Mieszkanki osiedla polecają pomidorki koktajlowe prosto z krzaczka

Stowarzyszenie Grupa z Pasją zaprasza do działań i aktywności w Rewirowym Ogrodzie Społecznym. Co w planach? Wysiewy, pielęgnacja, dbanie o plony, a także edukacja ekologiczna.

Marta Michałowska

Startuje nowa, zielona inicjatywa. W Rewirowym Ogrodzie Społecznym ROS. Przy ul. Swojczyckiej 118 rozpoczyna się projekt „NOPLANETB Ogród dla Klimatu: sezonowo, sprawiedliwie, wspólnie".

Przez najbliższe 12 miesięcy mieszkańcy osiedla będą mogli zaangażować się w działania łączące ogrodnictwo miejskie z edukacją klimatyczną i budowaniem sąsiedzkiej wspólnoty.

Na uczestników czeka wiele aktywności skupionych wokół ogrodu: sąsiedzkie śniadania, prelekcje, warsztaty kompostowania, wspólnotowe nasadzenia i kino klimatyczne. Odbędą się także wydarzenia specjalne, takie jak: „Tydzień Klimatu", „Dzień Fairtrade" czy mikro-forum dyskusyjno-szkoleniowe „Klimatyczny Okrągły Stół".

Wszystkie działania zostały tak zaprojektowane, aby skorzystać z nich mogła zarówno młodzież, dorośli i seniorzy, jak i dzieci, które dopiero wkraczają w tematy ochrony klimatu i środowiska.

› Więcej o projekcie: www.wro.news/ogrod-swojczyce

Harmonogram SZOT-a

4.03.2026

godz. 16-17 – Walerego Sławka – Delikatesy, Kukuczki/Pirenejska, Sielska – Stokrotka, Osobowicka 128-132 – CAL **godz. 17.30-18.30** – Pautscha 4 – RO, Otmuchowska/Jesionowa, Ślęzoujście – pętla, Zawalna – pętla **godz. 19-20** – Krakowska – Biedronka, Dereniowa/Okrężna, Kamiennogórska – P&R, Słonimskiego 3E – parking z tyłu budynku

5.03.2026

godz. 16-17 – Karłowicza 40, Pszczyńska/Zawierciańska – MGO, Koszalińska 4, Kiełczowska 95 – parking z tyłu budynku **godz. 17.30-18.30** – Pautscha 4 – RO, Mościckiego/Koreańska, Na Ostatnim Groszu – SM, Sycowska 8 – MGO **godz. 19-20** – Legnicka 30 – garaże, Marsowa/Sadowa, Zemska 35 – za Społem, Marca Polo/Magellana (Olimpia Port)

6.03.2026

godz. 16-17 –Niemcewicza 26-36/Jagiellończyka 32-46 – MGO, Zwycięzka – pętla, Słonimskiej/Drohobyckiej 33a, Na Polance 14D **godz. 17.30-18.30** – Wrocławczyka/Nauczycielska, Powiewna 7 – MGO, Spiżowa 6-8, Korzenna – parking **godz. 19-20** – Żeromskiego 28 – MGO, Racławicka/Sokola, Heblarska/Ślusarska, Kamieńskiego 190 – RO

9.03.2026

godz. 16-17 – Górnickiego 4 – MGO, Grota-Roweckiego 61-71, Jerzmanowska 118, Zakrzów – parking Aquapark **godz. 17.30-18.30** – Dworcowa 11a – MGO, Połabian 2, Słonimskiej/Drohobyckiej 33a, Czajkowskiego 45 **godz. 19-20** – Komuny Paryskiej 30, Racławicka/Sokola, Dolnobrzeska 13 od Prężyckiej, Kominiarska 66

10.03.2026

godz. 16-17 –pl. bp. Nankiera 8-14 a pl. Nowy Targ 15-16 – MGO, Skwierzyńska 24 – MGO, Szkocka 75/Estońska 40, Swojczycka 118 – RO **godz. 17.30-18.30** – Strzegomska 42, Ślepa odnoga przy Januszowickiej na wysokości al. Wiśniowa 27, Na Ostatnim Groszu – SM, Marca Polo/Magellana (Olimpia Port) **godz. 19-20** – Legnicka 30 – garaże, Jutrzenki 64, Koszalińska 4, Przy Torze – parking DM

***CAL** – Centrum Aktywności Lokalnej, **MGO** – Miejsce Gromadzenia Odpadów, **RO** – Rada Osiedla, **SM** – Spółdzielnia Mieszkaniowa, **SZOT** – Samochód Zbierający Odzież i Tekstylia*

Harmonogram wywozu gabarytów 4–10.03.2026

Odpady wielkogabarytowe, czyli stare meble, dywany trzeba wyrzucać do specjalnych kontenerów. W najbliższym tygodniu staną na trzy dni pod adresami:

6.03.2026

Belwederczyków 1–3, Bolesławiecka 14/16, al. Boya-Żeleńskiego 74, Braniborska 27, Broniewskiego 9, Buczacka 6, Bukowskiego 158, Bzowa 92/94, **Canaletta** 2a, Cerekwicka 7, Chełmska 12, Chrzanowskiego 41, Czarnieckiego 70, Czartoryskiego 30, **Dolnobrzeska** 30, 42, 46a, **Estońska** 40, **Gagarina** 4, 52, Gersona 39a, Gitarowa 12, Gliniana 49, Gospodarska 1, Grabiszyńska 88, 109, 313, Gradowa 18, gen. Grota-Roweckiego 65, al. gen. **Hallera** 26, 46, 143, Hłaski 46, **Ignuta** 101, Inżynierska 20, 49, 62, **Januszowicka** 21, Jemiołowa 16, Jerzmanowska 118, Jugosłowiańska 60, **Kamienna** 19, Kamieńskiego 68, 190a, Karmelkowa 25, Karpacka 11, Katowicka 25, Kokosowa 11, Komandorska 147, Komedy 6, Kosmonautów 291, Kościuszki 100, 181, Krasińskiego 21, al. Kromera 1, Krucza 10, 68, 138, Kruszwicka 10, Krynicka 7, 50, 92, Krzemieniecka 129, Bolesława Krzywoustego 37, Kunickiego 33, Kwaśna 1, **Lekcyjna** 69b, Lipska 6, **Łęczycka** 15, Łomnicka 18a, **Majakowskiego** 24, Mickiewicza 111, Miernicza 8, Miłostowska 25, **Nenckiego** 29, **Objazdowa** 6, Olszewskiego 1, Olsztyńska 10, Oporowska 4, Orłowicza 12, Orzechowa 59, Osobowicka 146, Ostrowskiego 18, **Paniowicka** 13, Pawia 29, Pereca 15a, 24a, Pełczyńska 110, mjr. Piwnika-Ponurego 77, Podbiałowa 15, Podchorążych 7, Poleska 5, Popowicka 104, Poświęcka 17a, gen. Prądzyńskiego 35, 36, Pretficza 40a, Przyjaźni 34, Przylaszczkowa 82, Przystankowa 11, gen. Pułaskiego 28, 42a, **Reszelska** 2, Rodakowskiego 4, **Semaforowa** 19f, gen. Sikorskiego 3, Skarbowców 114, ppłk. Skarżyńskiego 16, Skrzydlata 3, Skwerowa 2, Skwierzyńska 35, wyb. Słowackiego 5, Słubicka 50, Smardzowska 1, Sowia 2, Srebrnogórska 14, Strońska 37, Szkocka 51, **Ślężna** 116b, Śliczna 49, **Tarnogajska** 57, Toruńska 4, gen. Traugutta 97, Trzebnicka 80, **Vivaldiego** 14,

LIPA PIOTR./ZGORZELISKO/POŚWIĘTNE

MPWiK apeluje: Toaleta to nie śmietnik!

Rosnąca liczba odpadów trafiających do toalet i rur kanalizacyjnych coraz częściej prowadzi do kosztownych napraw. Problem nasilił się na Lipie Piotrowskiej, Zgorzelisku i Poświętnym.

Redakcja

Pod Wrocławiem rozciąga się ponad 2000 km rur kanalizacyjnych i coraz częściej narażanych na nieodpowiedzialne zachowania mieszkańców. – Każdy nierozważny gest – wyrzucenie środków higienicznych do toalety czy wylanie tłuszczu do zlewu może prowadzić do poważnych konsekwencji: zatorów, cofnięć ścieków, awarii urządzeń, a nawet zwiększenia populacji szczurów – wyjaśnia Ryszard Żechałko, lider Zakładu Eksploatacji Sieci MPWiK.

Do kanalizacji powinny trafić wyłącznie ścieki i papier toaletowy. Pracownicy MPWiK znajdują w rurach przedmioty, które absolutnie nie powinny tam trafić.

Rekordy popularności biją nierozpuszczalne w wodzie chusteczki nawilżane – mylone z papierem toaletowym. Każdego miesiąca do Wrocławskiej Oczyszczalni Ścieków trafia kilkanaście ton tego rodzaju odpadów. Ich oddzielanie, wywóz i utylizacja generują dodatkowe koszty i zużywają zasoby, które mogłyby być przeznaczone na rozwój infrastruktury.

Nie wolno wrzucać do toalety ani wylewać do zlewu: ■ pieluch, podpasek, tamponów ■ patyczków higienicznych, płatków kosmetycznych, chusteczek nawilżanych ■ resztek jedzenia ■ tłuszczów i olejów ■ niedopałków papierosów ■ igieł, strzykawek ■ ziemi i odpadów ogrodniczych ■ odpadów po remontach ■ ścierek. Najwięcej interwencji w ostatnim czasie odnotowano przy przepompowniach na Lipie Piotrowskiej przy ul. Miętowej, Zgorzelisku przy ul. Mazepy i Poświętnym przy ul. Milickiej. Pogotowie kanalizacyjne pojawia się tam prawie co tydzień.

Co możemy zrobić już dziś?

- Nie wrzucać do toalety ani zlewu śmieci, tłuszczów i odpadów.
- Założyć sitko w zlewie, by zatrzymać resztki jedzenia.
- Zebrać zużyty olej do butelki i oddać go w PSZOK-u.
- Uczyć dzieci i bliskich, jak prawidłowo korzystać z kanalizacji.

WSZYSTKIE OSIEDLA

Sprzątnij po swoim psie, bo sam tego nie zrobi

„Idzie wiosna, w związku z tym mała przypominajka! Sprzątanie po psie to obowiązek właściciela, a mandat za niesprzątanie może wynieść nawet 500 zł. Dbajmy wspólnie o porządek wokół nas" – napisała na swoim profilu radna miejska Izabela Duchnowska.

Redakcja

Szacuje się, że w naszym mieście mieszka ponad 100 tys. psów, które produkują ok. 15 t odchodów. Dlatego tak ważne jest, by każdy właściciel czworonoga sprzątał po swoim pupilu. I wielu z nich to robi, niestety wciąż nie wszyscy.

FOT. ADOBE STOCK

– Od 1.01.2025 roku Straż Miejska wystawiła właścicielom psów 48 mandatów na łączną kwotę 12300 zł. W 63 przypadkach skończyło się na pouczeniu – informuje Beata Dopierała ze Straży Miejskiej Wrocławia.

Ryzyko otrzymania mandatu to jedno, ale to także kwestia poczucia odpowiedzialności, bo nikt z nas (w tym właściciele psów i ich dzieci) nie chce przecież lawirować wśród odchodów ani tym bardziej czyścić z nich buty. Osiedle Nadodrze co roku zachęca do sprzątania po pupilach, organizując w Dniu Ziemi 22.04 happening o nazwie deKUPAż – kolorową paradę, podczas której rozdawane są właścicielom psów baloniki, a jeśli trzeba, symboliczne mandaty, czyli ulotki informacyjne. Akcja odbędzie się także w tym roku, a w przyszłości być może także w innych częściach miasta. Wydarzeń edukacyjnych dotyczących tej sprawy było więcej, np. Straż Miejska organizowała akcje oKUPAcja i Cztery łapy na poważnie. Mówi się o tym także podczas wydarzeń z cyklu Bezpieczne osiedla. – Sprzątajmy po swoim pupilu – apeluje strażniczka. – Dzięki temu unikniemy kupy kłopotów i wszystkim nam będzie się żyło przyjemniej.

KSIĘŻE

„Małe Wielkie” wsparcie na akcje osiedlowe

Nie trzeba milionów, by zmieniać najbliższe otoczenie. Na Księżu po raz pierwszy rusza Fundusz Mały, inicjatywa, w której mieszkańcy finansują pomysły... innych mieszkańców.

Do 15.03 można zgłaszać projekty, a 28.03 ogłoszone zostaną wyniki. Granty do 1000 zł trafią do autorów najciekawszych działań dla osiedla. Za inicjatywą stoi grupa „Księże w pełni”, która od kilku lat organizuje aktywności sąsiedzkie. Korzystali już z Mikrograntów i innych instrumentów finansowych dla grup nieformalnych. Teraz postanowili wesprzeć kolejne osoby z pomysłami. „Fundusz Mały” finansowany jest ze środków darczyńców wspierających osiedlowe działania grupy w serwisie Patronite. Jeśli macie pomysł na coś dobrego dla Księża i swoich sąsiadów, to nie czekajcie i złóżcie projekt. Formularz konkursowy, gdzie możecie opisać pomysły dostępny jest w wersji online.

› **Więcej na: www.wro.news/fundusz-ksieze**

KSIĘŻE W PEŁNI

STARE MIASTO

Skwer pojednania – nowy punkt na mapie

TOMASZ HOŁOD

Na Wyspie Piasek odsłonięto tablicę z nazwą Skwer Pojednania. Jest to symboliczne zakończenie obchodów Roku Pojednania, w których uczestniczyło 1,3 mln Wrocławian.

Uroczystość odbyła się 25.02 i była zwieńczeniem ubiegłorocznych obchodów Roku Pojednania ustanowionych przez Radę Miejską Wrocławia w 60. rocznicę orędzia biskupów polskich do biskupów niemieckich „Przebaczamy i prosimy o przebaczenie”. Kardynał Bolesław Kominek był autorem tego historycznego przesłania, dlatego wybór lokalizacji, w bezpośrednim sąsiedztwie jego pomnika, ma wymiar symboliczny.

W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele władz miasta, radni miejscy, reprezentanci instytucji kultury, a także przedstawiciele Konsulatu Republiki Federalnej Niemiec we Wrocławiu.

Rok Pojednania w 2025 r. obejmował 269 wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, społecznych, naukowych i rocznicowych zrealizowanych w 60 lokalizacjach miasta z udziałem 1,3 mln mieszkańców.

BOREK

Warsztaty emisji głosu, śpiewu i oddychania

Na Borku ruszają bezpłatne warsztaty ze świadomego używania głosu w codziennych i niecodziennych sytuacjach. Wstęp na cykl zajęć zaplanowanych aż do czerwca jest bezpłatny.

Pragniecie lepiej śpiewać i nauczyć się dysponować głosem? Nie musicie mieć muzycznego doświadczenia, wystarczy chęć, aby nauczyć się czegoś przydatnego (sporo uwagi poświęcone będzie też odpowiedniemu oddychaniu). Zajęcia poprowadzi Małgorzata Jaworska-Kaczmarek. Nie obowiązują zapisy, wystarczy przyjść do siedziby Rady Osiedla Borek (wejście z lewej strony Szkoły Podstawowej nr 4, ul. Powstańców Śląskich 210–218). Wstęp jest bezpłatny.

Warsztaty zaplanowane są w wybrane soboty: ■ 14.03, godz. 15.30–17.45; ■ 28.03, godz. 17.45–20; ■ 18.04, godz. 15.30–17.45; ■ 25.04, godz. 17.45–20; ■ 9.05, godz. 15.30–17.45; ■ 23.05, godz. 15.30–17.45; ■ 6.06, godz. 15.30–17.45; ■ 13.06, godz. 15.30–17.45.

RADA OSIEDLA BOREK

Węgliniecka 5, Wietrzna 12, Więckowskiego 20, Wojaczka 3, **Zachodnia** 36, Zagaje 8, Zagrodnicza 26, Zatorska 142, Zegadłowicza 35, Złotoryjska 3, **Żelazna** 55, Żmigrodzka 9

10.03.2026

Augustowska 79, **Bednarska** 13, ks. Bonczyka 10, Borowska 90, Braterska 16, Brodzka 57, 169, Brzeska 6, Brzozy 4, Budziszyńska 109, Buska 12, **Chińska** 2a, Chorwacka 78, Chudoby 18, Czajkowskiego 5, 120, Czarnieckiego 29, Czekoladowa 72, Czeremchowa 6, **Dembowskiego** 114, al. Dębowa 9a, Dobra 6-8, Dokerska 19, Drohobycka 23, Drukarska 47, Działkowa 40, Dzielnicowa 4, Dźwirzyńska 23, **Elementarzowa** 12, Estońska 40, **Fryzjerska** 21a, **Gajowa** 40, Giżycka 1, Gliniana 62, Głogowska 9, Główna 86, Goszczyńskiego 1a, Grabowa 48, Grochowa 2, 34, gen. Grota-Roweckiego 119, al. gen. **Hallera** 101, 104, 117, Hutnicza 12, **Inowrocławska** 27, Inżynierska 29, 53, Iwaszkiewicza 1, 16, **Jabłeczna** 14, Jesienna 22, Jesionowa 49, Jordanowska 22, Junacka 2, **Kamieńskiego** 11, 108, Karmelkowa 84, Klecińska 140, Kleczkowska 5, 31, 49b, ks. Klimasa 35, al. Kochanowskiego 23, Komuny Paryskiej 15a, Konduktorska 4, Krakusa 4, Kunickiego 53, **Lazurowa** 3, Leśna 34, Lniana 6, Lwowska 10, **Ługowa** 11, **Macedońska** 35, Marca Polo 47, Marszowicka 30, Maślicka 8, Meissnera 9, Mielecka 2a, 20, Migdałowa 2, Milicka 12, Modlińska 59-61, Mosiężna 20, Mościckiego 17, **Na Ostatnim Groszu** 2, **Oficerska** 6, Olszewskiego 23, 123/125, Ołowiana 2-4, Opolska 10, Oporowska 16, Osobowicka 103a, 112d, Ostrzeszowska 28, **Pierwiosnkowa** 30, Pleszewska 32, Polarna 5, gen. Połbina 1f, Popowicka 10, 46, Poświęcka 6, Powstańców Śląskich 112, Przestrzenna 20, **Racławicka** 37, Rutkiewicz 25, **Samborska** 25, Siedlecka 10, Siostrzana 3, Skwierzyńska 29a, Sokola 17, Sołtysowicka 54a, Spółdzielcza 1, 27, Stabłowicka 104, Stalowa 64, Stanisławskiego 2, Strzegomska 230, Szczepińska 10, Szymanowskiego 6, **Torfowa** 41d, gen. Traugutta 137, Tyrmanda 5, **Waryńskiego** 1, Wieczysta 99, Wilanowska 9, al. Wiśniowa 83, Włościańska 14c, **Zachodnia** 10, Zakładowa 8, Zielna 19, Zielonogórska 9, **Żmigrodzka** 91, Żołnierska 3

Poznaj zwycięzców konkursu i ich ulubione miejsca

Pod koniec stycznia na facebookowym profilu portalu wroclaw.pl został ogłoszony konkurs „Mój punkt na mapie Wrocławia". Zasady były proste, pokazać swój ulubiony zakątek miasta, a odzew ogromny i w komentarzach zaroiło się od zdjęć. A profil obserwuje ponad 150 tys. osób, więc było w czym wybierać. Oto zwycięzcy.

Agata Zięba

Nagrodą główną była publikacja zwycięskich historii i zdjęć w biuletynie wrocław.pl, dlatego prezentujemy trzech zwycięzców.

Tomasz Nawrot – Most Grunwaldzki: – Most Grunwaldzki i jego najbliższa okolica to moje „ukochane" miejsce we Wrocławiu. Łączy w sobie monumentalność i spokojny rytm Odry. O każdej porze roku wygląda zjawiskowo, a zimą jest najpiękniejsze. Wiosną i latem lekkie, a jesienią melancholijne. Ale zawsze spacer w tym rejonie sprawia mi ogromną przyjemność. To idealne miejsce do chodzenia bez celu, ale z celem. Krótka przechadzka lub długi spacer z myślami. Odra nadaje oddech temu miejscu. Most przypomina, że miasto ma swoją historię. Uwielbiam fotografować to miejsce, bo za każdym razem wygląda inaczej. Inne światło, inny nastrój, inna opowieść dnia. Dlatego to właśnie moje „ukochane" miejsce. Zawsze tam wracam z największą przyjemnością. Polecam każdemu z Wrocławia, ale jeszcze bardziej przyjezdnym. Bo ta okolica sama w sobie opowiada piękną historię. Wystarczy zamknąć oczy i wsłuchać się w otaczające okoliczności przyrody i miasta.

Iryna Nadvorna – Przystań nad Odrą: – To mój punkt na mapie Wrocławia: przystań nad Odrą, gdzie słońce przeciska się przez chmury, a miasto oddycha ciszej. Tu mosty łączą nie tylko brzegi, ale też myśli po całym dniu.

Emilia Makaro – Magnolie i kościółek: – Wrocław ma wiele pięknych zakątków, ale to otoczenie z dzieciństwa ma w moim sercu na zawsze specjalne miejsce. Mieszkając 3 minuty spacerem od tego kościółka, to z tym punktem na mapie Wrocławia wiążą mnie szczególne wspomnienia. Tutaj początek miało wiele dróg, tu przyprowadzali mnie dziadkowie, opowiadając przy okazji o wyjątkowości tej zabudowy, której zawsze szukam, kiedy odwiedzam inne miejscowości. Gdy już puścili moją rękę i mogłam pójść swoją drogą, tutaj szukałam znajomych i znalazłam przyjaciół na całe życie. W końcu tutaj odprowadziłam dziadków na ostatnią drogę. Ta magnolia była świadkiem wielu ważnych dla mnie chwil i zamknięta w tym kadrze niech najpiękniej o tym zaświadczy.

Obserwuj nas na: www.FB.com/PortalWroclawPL

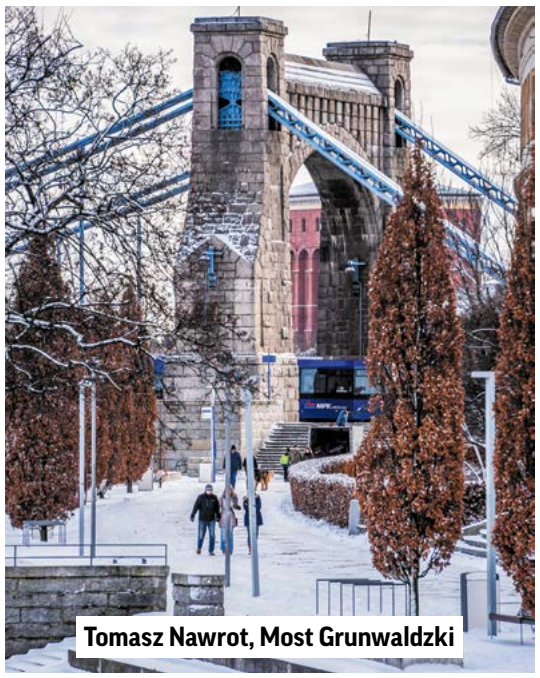
Tomasz Nawrot, Most Grunwaldzki

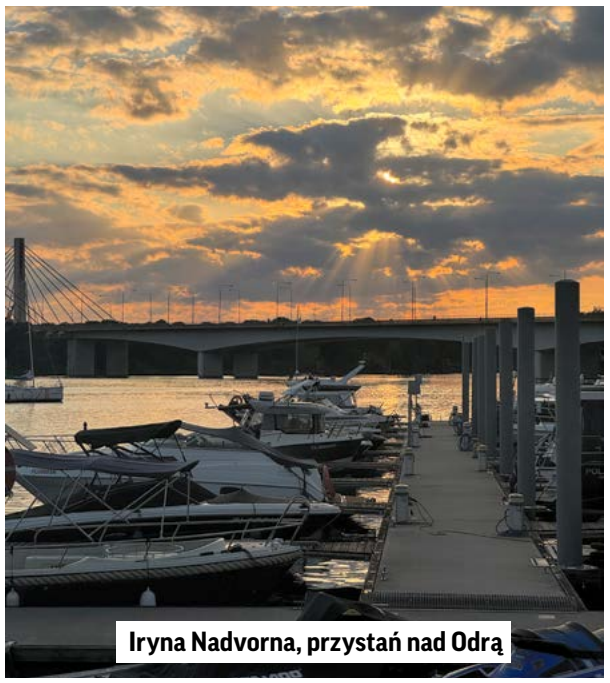
Iryna Nadvorna, przystań nad Odrą

Emilia Makaro, magnolie i kościółek

Młodzi architekci cudze chwalą, swoje podziwiają

HALA STULECIA

Dzieci i młodzież chętnie uczestniczą w zajęciach w Hali Stulecia

Już 7 marca rusza kolejna edycja Dziecięcego i Młodzieżowego Studia Architektury w Hali Stulecia. W tegorocznym programie znajdziemy 9 sobotnich spotkań dla dwóch grup wiekowych. Zapisy trwają.

Agata Zięba

Jak co roku zajęcia podzielono na te dla dzieci w wieku 6–10 lat – w godz. 11–13, i młodzieży od 11 do 15 lat) – w godz. 13.30–15.30. Zakres tematyczny i harmonogram spotkań dla obu grup jest ten sam.

Oto terminy i tematy spotkań:

- 7 marca, Co krok zabytek – witamy na Dolnym Śląsku
- 14 marca, Śląskie opowieści – familioki, gruby i huty
- 21 marca, Kierunek – morze!
- 28 marca, Nie samym piernikiem ten region żyje
- 11 kwietnia, W krainie wielkich jezior
- 18 kwietnia, Po wielkopolsku, czyli na miarę
- 25 kwietnia, Podlasie na warsztacie
- 9 maja, Pod samiuśkie Tatry – wysoko zbudowane
- 16 maja, Historią miast opowiedziane – Polska centralna.

Zapisy prowadzone są przez formularze dostępne na stronie www.halastulecia.pl/edukacja/studio-architektury. Osobno na grupę młodszą (**www.wro.news/studio-architektury-dzieci**) i starszą (**www.wro.news/studio-architektury-mlodziez**). Można zapisać się na wszystkie spotkania lub wybrać tylko te, które szczególnie zainteresują małych architektów. Udział w całym cyklu kosztuje 350 zł, koszt pojedynczych zajęć to 50 zł.

Liczba miejsc jest ograniczona. Dzieci i młodzież uczestniczą w warsztatach samodzielnie. Miejsce zbiórki i odbioru dzieci – Visitor Centre w Hali Stulecia (wejście D9, tuż obok wejścia głównego).

Więcej informacji na temat Studia Architektury pod numerem: 71 347 50 55, 511 146 221 lub mejlem: edukacja@halastulecia.pl.

Rusza budowa Muzeum Lubomirskich

Pod koniec lutego podpisano umowę z wykonawcą nowej siedziby Muzeum Książąt Lubomirskich. – Za 36 miesięcy powinniśmy odebrać nowy, wspaniały gmach – mówi Łukasz Kamiński, dyrektor Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Zwiedzający wejdą do niego w 2029 r.

Magdalena Talik

PROJEKT: WXCA

Gmach muzeum stanie naprzeciw budynku Ossolineum przy ul. Szewskiej, na dachu będzie miał ogród

Gmach Muzeum Książąt Lubomirskich, który zostanie wybudowany przy ul. Szewskiej, dokładnie naprzeciwko głównego wejścia do Ossolineum, zaprojektowali architekci z warszawskiej pracowni WXCA.

– Od 26 lutego jest 36 miesięcy, które wykonawca, zgodnie z umową, ma na oddanie tego obiektu do użytku. Oczywiście, według prawa budowlanego, to nie oznacza, że muzeum będzie już wtedy dostępne. Po 36 miesiącach będziemy potrzebowali jeszcze, jak szacujemy, około pół roku, aby w pełni przygotować gmach na przyjęcie pierwszych odwiedzających – wyjaśnia dr Łukasz Kamiński, dyrektor Zakładu Narodowego im. Ossolińskich.

Wbicie łopaty pod budowę Muzeum Książąt Lubomirskich planowane jest na połowę marca 2026 r.

Hity wystawy

Dyrektor Łukasz Kamiński nie chce zdradzać, co będzie największą atrakcją kolekcji, ale podkreśla, że na wystawie stałej będą prezentowane wyjątkowe obiekty.

Jednym z najcenniejszych jest Epitafium Jana z Ujazdu, jeden z pierwszych polskich portretów, który na co dzień znajduje się w depozycie Zamku Królewskiego na Wawelu (prezentowany w oddziale w Zamku Pieskowa Skała). W salach muzeum zobaczymy także miniaturę – gwasz Jana Breughla starszego „Pejzaż z Hermesem, Heliosem i Selene" z ok. 1600 roku. Zainteresowanie budzą także rysunki i grafiki Rembrandta Harmensza van Rijna oraz Albrechta Dürera. Atrakcją będą też obrazy Jacka Malczewskiego, ale zwiedzający obejrzą również kolekcję sztuki współczesnej. Wśród pokazywanych prac będzie rzeźba „Sztuka jest przemocą" wrocławskiego artysty Olafa Brzeskiego czy „Kapitał chroni" Jerzego Kosałki.

Skąd zbiory?

Część dawnych zbiorów Muzeum Książąt Lubomirskich pozostała po II wojnie światowej we Lwowie, gdzie w 1823 r. powstało muzeum i jego główna siedziba. – Te zbiory są obecnie prezentowane w lwowskich muzeach, przede wszystkim w Lwowskiej Galerii Sztuki i w Muzeum Historycznym Miasta Lwowa. Są zabezpieczone, a my mamy bardzo dobrą współpracę z kolegami ze Lwowa i jednym z argumentów za budową nowego gmachu Muzeum Książąt Lubomirskich we Wrocławiu był ten, aby stworzyć dobrą, nowoczesną przestrzeń do sprowadzania i pokazywania tych zbiorów. Będziemy zatem wracać też do historycznych części naszej kolekcji – zapowiada dr Łukasz Kamiński.

› **Więcej na stronie: www.wro.news/muzeum-lubomirskich**

Z Japonii do Europy: poznaj tych artystów

OLEKSANDR POLIAKOVSKY

Yoshio Nakajima podczas wernisażu w Pawilonie Czterech Kopuł

W Pawilonie Czterech Kopuł do 31 maja trwa wystawa japońskich artystów, którzy od połowy lat 50. XX w. wyjeżdżali z rodzinnego kraju do Europy. A 1 marca zawitali we Wrocławiu.

Magdalena Talik

Koji Kamoji znalazł drugi dom w Polsce, Yoshio Nakajima w Szwecji, a Keiji Uematsu w Niemczech Zachodnich. Teraz zobaczymy prace wszystkich we Wrocławiu. Od 1 marca do 31 maja w Pawilonie Czterech Kopuł trwa wystawa „Wschód słońca na Zachodzie".

To zarówno klasyczne prace artystów, jak i zrealizowane specjalnie na potrzeby wystawy w Pawilonie Czterech Kopuł realizacje. Zobaczymy malarstwo, rysunek, rzeźbę, instalacje wideo, fotografię, nie zabraknie performansu. To nie retrospektywa, ale ciekawa opowieść.

– To opowieść o spotkaniu trzech bardzo wyrazistych osobowości twórczych, które tutaj w Europie zaczęły swoją karierę i doprowadziły do transgresji kulturowej, którą możemy w tej sztuce wyczuć – mówi Iwona Dorota Bigos, kierowniczka Pawilonu Czterech Kopuł.

Pawilon Czterech Kopuł, oddział Muzeum Narodowego we Wrocławiu, ul. Wystawowa 1. Bilety na wystawę czasową: 35 zł normalny, 22 zł ulgowy.

Koncerty przy Hali Stulecia odwołane

Organizatorzy 3-Majówki poinformowali w mediach społecznościowych, że z uwagi na szereg niezależnych od nich okoliczności podjęli decyzję o zmianie formuły i programu tegorocznego festiwalu. „Najważniejszą i najbardziej bolesną zmianą jest konieczność rezygnacji z koncertów zaplanowanych w kompleksie Hali Stulecia i Pergoli" – czytamy w komunikacie. Festiwal miał się odbyć w dniach 1-3 maja przy ul. Wystawowej. Organizatorzy zapewniają, że wszystkie osoby, które zakupiły już bilety i karnety, otrzymają pełen zwrot środków w ciągu dwóch tygodni. Wedle najnowszych zapowiedzi 3-Majówkę w dotychczasowej formule zastąpi „Gitarowa 3-Majówka" pod hasłem „Wroclove – Guitar City".

Zobacz wystawę „Poczta nietypowa"

Od 11 marca do 31 maja w Muzeum Poczty i Telekomunikacji, ul. Krasińskiego 1, można oglądać nową wystawę czasową pt. „Poczta nietypowa". To opowieść o nieograniczonej pomysłowości człowieka w dziedzinie ulepszania komunikacji na odległość, zilustrowana eksponatami związanymi z zaskakującymi i nieoczywistymi metodami przesyłania korespondencji. Zobaczymy świadectwa usług pocztowych świadczonych np. przez gołębia, ale i wynalazków, takich jak poczta balonowa czy rakietowa. **Więcej na: www.muzeum.wroclaw.pl**.

Tytuł honoris causa UWr dla ukraińskiego pisarza

Serhij Żadan, ukraiński pisarz, poeta, eseista, muzyk i działacz społeczny, odbierze tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego. – Nadanie tytułu ma symboliczny wymiar. Jest znaczącym gestem solidarności społeczności akademickiej Uniwersytetu Wrocławskiego z Ukrainą i jej walką o wolność, tożsamość i kulturę – napisano w uzasadnieniu decyzji Senatu uczelni.

Jak uzyskać odpis aktu: urodzenia, ślubu lub zgonu

Odpisy tych dokumentów wydają urzędy stanu cywilnego w całej Polsce. To znaczy, że na przykład po odpis aktu ślubu nie musisz iść do placówki w miejscowości, w której go brałeś. Załatwisz sprawę tu, gdzie mieszkasz obecnie, a także listownie lub przez internet. Za dodatkowy odpis trzeba jednak zapłacić. Przeczytaj, jak załatwić tę sprawę.

Agata Zięba

Gdy kierownik urzędu stanu cywilnego (USC) zarejestruje urodzenie, małżeństwo lub zgon, odpis skrócony aktu dostajemy bezpłatnie. Za każdy kolejny odpis aktu trzeba zapłacić opłatę skarbową. Odpis można dostać w formie papierowej lub elektronicznej.

Sprawę może załatwić każda osoba, której dotyczy akt, a także np.

- jej małżonek
- zstępni (czyli dzieci czy wnuki), wstępni (przodkowie: matka, ojciec) i rodzeństwo
- przedstawiciel ustawowy (na przykład rodzic) lub opiekun
- sąd, prokurator
- organizacja społeczna czy instytucja administracji publicznej (na przykład urząd gminy), jeżeli jest to konieczne do realizacji jej zadań.

Przyjdź do USC

Jeśli chcesz załatwić sprawę osobiście w USC we Wrocławiu przy ul. Włodkowica 20, całą procedurę i dokumenty znajdziesz na stronie **www.wro.news/odpis-aktu**.

Umów się na wizytę, wtedy czas obsługi znacznie się skróci. W tym celu wyślij e-mail pod adresem: usc@um.wroc.pl, w tytule wpisz: Zapowiedź wizyty w USC, a w jej treści podaj: imię i nazwisko osoby, której dotyczy akt, jej numer PESEL, a także datę i miejsce urodzenia/zawarcia małżeństwa/zgonu. Poczekaj na e-mail z zaproszeniem do osobistego stawiennictwa. Jeśli się nie zapowiesz, będziesz obsłużony według kolejności wskazanej na bilecie z automatu kolejkowego.

Na wizytę **zgłoś się z niezbędnymi dokumentami** (patrz ramka) do pokoju nr 2. Pamiętaj o opłacie skarbowej (koszty w ramce). Możesz ją uiścić na miejscu gotówką lub kartą w kasie automatycznej lub wcześniej przelewem na konto Gminy Wrocław: 82 1020 5226 0000 6102 0417 7895, podając w tytule przelewu rodzaj dokumentu, za który została uiszczona opłata skarbowa i kogo ten dokument dotyczy (np. odpis skrócony aktu urodzenia Jana Nowaka).

Odpisy aktów urodzenia, małżeństwa i zgonu wydaje się niezwłocznie, poza odpisami aktów sporządzonych w innych urzędach i nieprzeniesionych jeszcze do rejestru stanu cywilnego – na nie czeka się 10 dni.

Wyślij list

Wniosek o wymienione akty stanu cywilnego **możesz złożyć również listownie do dowolnego USC** w Polsce. Płatności należy wtedy dokonać przelewem na konto urzędu, do którego wysyłasz wniosek. Do koperty włóż wymagane dokumenty (patrz ramka) i wyślij je przesyłką rejestrowaną do wybranej placówki.

KRZYSZTOF SAJ

Urząd Stanu Cywilnego we Wrocławiu mieści się przy ul. Pawła Włodkowica 20

Otrzymanie odpisu aktu cywilnego może zająć 7 dni kalendarzowych od daty złożenia wniosku, jeśli akt jest w danym urzędzie w formie papierowej lub znajduje się w elektronicznym centralnym rejestrze stanu cywilnego, a 10 dni kalendarzowych, jeśli zostanie złożony w USC, który nie ma aktu w formie papierowej i nie został on jeszcze przeniesiony do rejestru.

Złóż wniosek online

Zaloguj się profilem zaufanym lub e-dowodem **na stronie mObywatel**. Po zalogowaniu, przejdź do wniosku o odpis aktu. Wybierz, w jaki sposób chcesz go odebrać:

- osobiście – w dowolnym USC, do którego wysyłasz wniosek
- pocztą tradycyjną – na adres, który podasz we wniosku (nie zapłacisz za przesyłkę)
- na skrzynkę e-Doręczenia.

Wpisz dane do formularza i dołącz odpowiednie załączniki. Wybierz cel wydania odpisu, jeśli jest to wymagane. Jeśli opłata za odpis jest wymagana – wybierz sposób płatności. Sprawdź wniosek i podpisz go elektronicznie w wybrany sposób.

Jeśli wniosek został poprawnie wypełniony i wysłany do urzędu, na skrzynkę e-Doręczeń zostanie przesłane urzędowe poświadczenie przedłożenia (UPP). Odpis aktu zostanie doręczony w wybrany wcześniej sposób. Otrzymanie odpisu może zająć 7 dni kalendarzowych od daty złożenia wniosku.

CO MUSISZ PRZYGOTOWAĆ

Wypełniony wniosek o wydanie:

- aktu urodzenia – wpisz swoją datę oraz miejsce urodzenia, serię i numer dokumentu tożsamości
- aktu małżeństwa – podaj swoją datę oraz miejsce urodzenia, serię i numer dokumentu tożsamości, datę i miejsce zawarcia małżeństwa, imię i nazwisko współmałżonka (lub numer PESEL)
- aktu zgonu – imię i nazwisko, miejsce oraz datę urodzenia (lub numer PESEL) osoby, która zmarła, oraz datę i miejsce zgonu
- jeśli chcesz otrzymać odpis dotyczący osoby z dalszej lub spoza rodziny, musisz posiadać dokument, który potwierdzi twój interes prawny

Dowód uiszczenia opłaty skarbowej:

- odpis zupełny – 33 zł
- odpis skrócony – 22 zł
- odpis skrócony na druku wielojęzycznym – 22 zł

PORADNIK MIESZKAŃCA

› Zeskanuj QR kod, a znajdziesz więcej takich porad

› Wersję Poradnika Mieszkańca do wydruku znajdziesz na: www.wro.news/ebook-dla-mieszkanca

Śląsk Wrocław kontra „Biała Gwiazda”

Po starciach z Odrą Opole i Chrobrym Głogów ekipa Śląska Wrocław rozegra mecz z Wisłą Kraków. Początek rywalizacji już w najbliższą sobotę, 7.03, godz. 17.30 na Tarczyński Arenie.

Redakcja

ADRIANA FICEK/SLASKWROCLAW.PL

Piotr Samiec-Talar i Lamine Ba, czyli dwa filary ofensywy i defensywy Śląska Wrocław

Choć początek rundy wiosennej nie był najlepszy w wykonaniu Śląska Wrocław, to mecze domowe poprawiły sytuację. Drużyna pokonała Odrę Opole 3:0 i Chrobrego Głogów 2:1. Szczególnie drugie z wymienionych starć dostarczyło emocji. Gorąco było zwłaszcza w samej końcówce, a mecz zakończył się dopiero po 15 doliczonych minutach. Co najważniejsze, to Trójkolorowi zgarnęli trzy oczka i po 23. kolejkach wrócili na szóste miejsce, dające prawo gry w barażach o awans do PKO BP Ekstraklasy.

Cel? Bezpośredni awans!

Dziś, nie tylko kibice liczą na to, że droga do awansu się nie wydłuży i Śląsk zajmie jedno z dwóch miejsc dających bezpośrednie wejście na najwyższy szczebel rozgrywkowy. Do tego potrzebna jest dobra gra i kolejne zwycięstwa. Bardzo mocno w zrealizowaniu celu mogłaby pomóc sobotnia wygrana z „Białą Gwiazdą”. Krakowianie są na tę chwilę najlepszą drużyną Betclic 1 Ligi, ale w rundę wiosenną Wiślacy nie weszli najlepiej. W ostatnich trzech spotkaniach drużyna zanotowała 3 remisy. Co ciekawe, wszystkie te mecze (z Pogonią Grodzisk Mazowiecki, Wieczystą Kraków i Zniczem Pruszków) kończyły się rezultatem 1:1. Zespół Mariusza Jopa, za sprawą świetnej postawy jesienią, ma dość bezpieczną przewagę w tabeli.

Zagrać po swojemu

Śląsk będzie chciał wykorzystać słabszy moment Wisły i przy wsparciu kibiców zgarnąć cenną wygraną. Nastroje stara się stonować trener Ante Simundza. Szkoleniowiec zdaje sobie sprawę z wagi spotkania, ale chce do niego podejść tak, jak do innych starć.

– Z Wisłą zagramy według naszych zasad. Chcemy narzucić przeciwnikom nasz styl gry i będziemy twardo trzymać się naszych założeń. To samo tyczy się meczu z każdym innym rywalem – mówi opiekun WKS-u. Można więc założyć, że to najbardziej wyczekiwane spotkanie w stolicy Dolnego Śląska w tym sezonie.

Hit w stolicy Dolnego Śląska

Bilety na spotkanie z Wisłą Kraków są do nabycia na stronie internetowej **www.wro.news/wks-wisla-krakow**.

Wejściówki można zakupić również w kasach przy Oporowskiej 62, w Centrum Kibiców Śląska Wrocław przy ul. Piłsudskiego i innych punktach stacjonarnych.

› **Szczegóły na: www.wro.news/bilety-wks-punkty**

Tydzień w skrócie

W ostatnim meczu sezonu zasadniczego Orlen Basket Ligii Kobiet **1KS Ślęza Wrocław** wygrała z Contimaxem MOSiR Bochnia 96:66. Wrocławskie koszykarki zajęły 3. miejsce w tabeli i teraz przed nimi mecze o ćwierćfinał, które rozegrane zostaną 21, 22 i 25 marca. Pierwszym przeciwnikiem w tej fazie będzie Energa Toruń.

Ważne zwycięstwo podopiecznych trenera Simundzy. **Piłkarski Śląsk** pokonał zajmującego wysoką pozycję w tabeli Chrobrego Głogów 2:1. Mecz został rozegrany w ramach 23. Kolejki Betclic 1 Ligi. Piłkarze WKS-u zdobyli prowadzenie w 29. minucie spotkania po strzale z rzutu karnego egzekwowanym przez Piotra Samca-Talara. Trzy minuty później wynik podwyższył Yehor Matsenko. W II połowie, gdy goście starali się odrobić straty, zdobyli kontaktową bramkę w 82. minucie. Wrocławianie zdołali jednak utrzymać korzystny wynik do ostatniego gwizdka. Dzięki temu awansowali na 6. miejsce w tabeli. Na Tarczyński Arenie zasiadło tego dnia ponad 14 tys. kibiców.

WYDARZENIA SPORTOWE

koszykówka

Orlen Basket Liga:
5.03, godz. 19, hala Orbita, **Śląsk Wrocław – MKS Dąbrowa Górnicza**
10.03, godz. 20.15, hala Orbita, **Śląsk Wrocław – Górnik Zamek Książ Wałbrzych**

siatkówka

TAURON Liga: 9.03, godz. 20, hala Orbita, #VolleyWrocław – UNI Opole
II liga mężczyzn: 7.03, godz. 13, **KGHM Ślęza Arena, Gwardia Wrocław – KS Bielawianka-Bester**

piłka ręczna

Liga Centralna Mężczyzn: 6.03, godz. 18, **KSPR Gwardia Koszalin – Śląsk Wrocław Handball**

Panthersi z Wrocławia zmieniają ligę

ŁUKASZ SKWIOT

Zawodnik Panthers (niebieska koszulka) w meczu z Cologne Centurions

W 2026 roku zespół wystąpi w nowej lidze AFLE – The League Europe i zagra tam z mocnymi przeciwnikami. Do klubu przyszło też kilku świetnych zawodników i doświadczony trener.

Michał Kurowicki

Futboliści amerykańscy z Wrocławia wystąpią w nowo utworzonej lidze AFLE – The League Europe, która ma ambicję stać się stabilnym domem dla futbolu amerykańskiego w Europie.

Do Panthers dołączyli także nowi zawodnicy, często gwiazdy innych europejskich lig i rozgrywek międzynarodowych, ale w składzie drużyny znajdziemy doświadczonych reprezentantów naszego kraju i zawodników związanych z klubem od lat. W formacji ofensywnej postawiono na nowego rozgrywającego z USA Jamesona Wanga, który ma za sobą świetny sezon w barwach Frankfurt Galaxy. Siłę defensywy zasilił natomiast DeShon Hall Jr., jeden z najlepszych liniowych German Football League. Skład uzupełniło także trzech zawodników pozyskanych prosto od aktualnych mistrzów ELF – Stuttgart Surge. Panthers mają też nowego trenera. To Dave Likins, legenda europejskiego futbolu z ponad 45-letnim stażem, który doskonale zna Wrocław – w latach 2022–2023 był tu koordynatorem defensywy.

MATERIAŁY PRASOWE

Trenuj na Tarczyński Arenie od 4.03

Ruszyły bezpłatne treningi przygotowujące do 12. Tarczyński Nocny Wrocław Półmaraton (6.06), w których pomagają trenerzy z Fitness Academy (soboty, godz. 10–11; środy, godz. 18–19). Trasa biegowa prowadzi wokół stadionu. Obowiązują zapisy: **www.wro.news/bieganie-tarczynski**

MATERIAŁY PRASOWE

Dzień Lejdis w NIEGALERII 6.03

W budynku Dworca Świebodzkiego, ul. Tęczowa 1 w pt. 6.03 w godz. 19–23 królować będą kobiety. NIEGALERIA zaprasza na „Dzień Lejdis". W programie: pokazy ubrań (Karina custom i KOSSOWSKA) beauty bar, DJ, pyszności i prezenty. Zapisy pod nr. telefonu: **696419868**. Bilety w cenie 119 zł.

Mamma mia! w Centrum Kongresowym 8.03

Posłuchaj największych hitów zespołu ABBA w wykonaniu artystów z Teatru Variete Muza z Koszalina, którzy wystąpią dwukrotnie 8.03 (o godz. 15 i 18) we Wrocławskim Centrum Kongresowym (ul. Wystawowa 1). Bilety od 150 zł do nabycia na stronie: **www.wro.news/abba_ck**

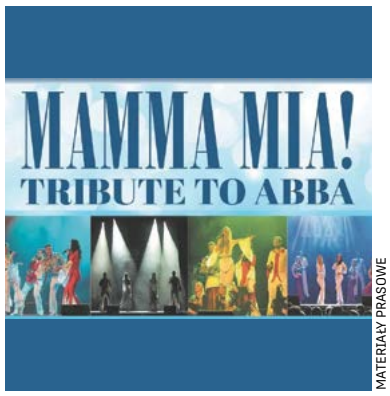

MATERIAŁY PRASOWE

Warsztaty z nadruków wycinankowych 13.03

CK Pafawag zaprasza dorosłych na warsztaty z Weroniką Tarką. Na spotkaniu samodzielnie przeniesiesz wycięty i zrobiony przez Ciebie wzór na koszulkę (trzeba przynieść własną) przy użyciu ręcznej prasy. Początek 13.03, godz. 18. Bilety w cenie 50 zł na: **www.wro.news/nadruku-cknp**

MATERIAŁY PRASOWE

KRZYŻÓWKA NUMERU 266

1. Obok liczb także oznaczają linie autobusowe.
2. Solaris, volvo, mercedes.
3. Drugi poza czerwonym kolor wrocławskich autobusów.
4. Cyfra, którą była oznaczona okólna linia tramwajowa.
5. Imię Koterbskiej.
6. Pierwszy kolor wrocławskich tramwajów.
7. Miejsce, gdzie historia powojennego Wrocławia splata się z komunikacją miejską.
8. Pierwszy tramwaj.
9. Tak wcześniej nazywało się miejsce, w którym znajduje się dzisiaj „Czasoprzestrzeń".
10. Park na Nowym Dworze i jednocześnie nazwa przystanku.
11. Potrzebny do skasowania biletu.
12. Rodzaj karty płatniczej, którą można zapłacić za przejazd we wrocławskim MPK.
13. Sposób dostarczania energii do napędzania pojazdów.

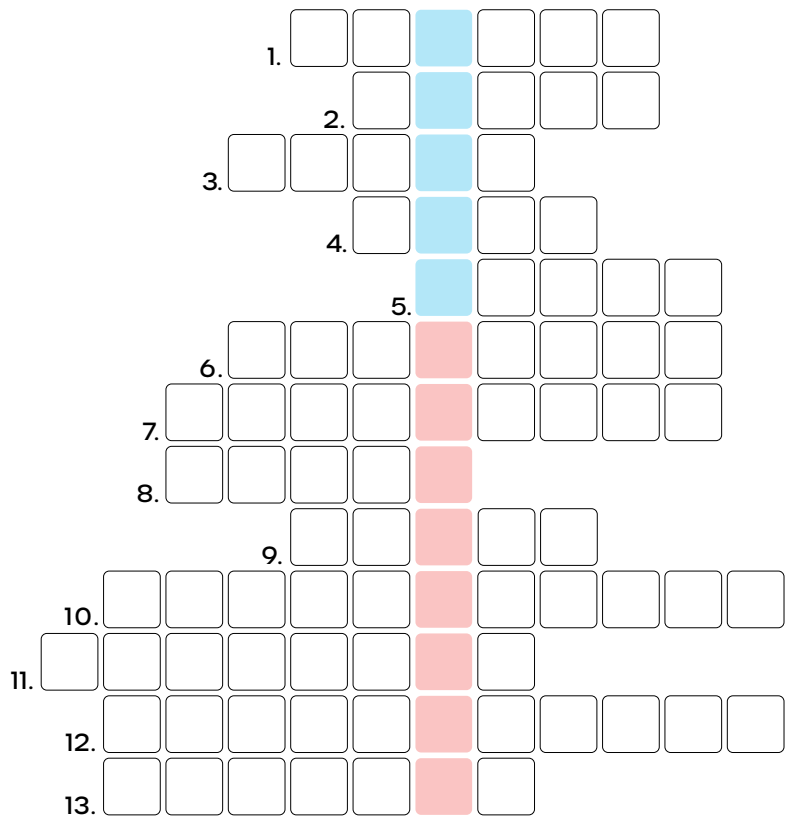

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer **664 072 606**. Koszt jednego SMS-a wg taryfy operatora. W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź. W tym numerze będzie to **266.HASŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić rozwiązaniem krzyżówki). Na odpowiedzi czekamy do **11.03** do **godz. 20**. Trzech zwycięzców wyłonimy (zgodnie z regulaminem) spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do **18.03**. Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z nr. tel. **71 776 71 00.**

UWAGA! Wg regulaminu wygrywa ten, kto wyśle SMS-a jako pierwszy, przedostatni lub ostatni. W tym wydaniu do zdobycia są: bluza i workoplecak z herbem Wrocławia oraz bidon. W numerze 264 (hasło: Trzy remonty) zwyciężyli: Agnieszka (bluza), Justyna (workoplecak) i Przemysław (bidon). Gratulujemy!

Regulamin i RODO www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs

Następny numer biuletynu wroclaw.pl już od 11.03.2026

Pełne archiwum na www.wroclaw.pl/biuletyn

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**
Straż Miejska: **986**
Centrum Powiadamiania Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601 100 100**
Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)
Pogotowie energetyczne: **991**
Pogotowie gazowe: **992**
Pogotowie ciepłownicze: **993**
Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Ważne telefony

Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71 777 77 77** (pn.-pt. 8-18)
Zgłoś awarię do ZDiUM: **71 376 00 22 , 19501** (całodobowo)
Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **71 34 09 655** (pn.-pt. 8-15, śr. 8-17)
Biuro Obsługi Pasażera MPK: **71 30 85 030** (pn.-pt. 7-21)
Miejskie Biuro Rzeczy Znalezionych: **71 376 08 96** (pn.-pt. 8-14, śr. 8.30-16)
Miejski Rzecznik Konsumentów: **71 777 79 02** (pn.-pt. 7.45-15.45)
Taxi Senior: **794 123 124**
Zgłoś dym ze spalania odpadów: **986** (całodobowo) lub **71 310 06 46** (pn.-pt. 7-14)
Zgłoś chore lub ranne dzikie zwierzę: **71 770 22 22** (całodobowo)
Zgłoś bezpańskiego psa lub kota: **986** (24h)
Wsparcie osób z niepełnosprawnościami: **71 777 89 61** (Biuro Wrocław Bez Barier, pn.-pt. 7.45-15.45)
Telefon Zaufania MOPS: **512 198 939**
Punkt Informacyjno-Kontaktowy Anonimowych Alkoholików: **71 321 21 24, 801 033 242**
Telefon informacyjny grup rodzinnych Al-Anon: **572 945 199**

WROMIGRANT
Punkt informacji dla migrantów i uchodźców (WCRS): **71 772 49 50, 538 579 555** (pn.-pt. 9-17)
Przejście Dialogu, ul. Świdnicka 19 (konsultacje osobiste pn.-sb. 12-16)

Napisz do nas!

REDAKCJA
pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
www.wroclaw.pl,
e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna
Anna Aleksandrowicz

Redaktor wydania
Anna Aleksandrowicz

DRUK
Polska Press Sp. z o.o.
ul. Baczyńskiego 25A
41-203 Sosnowiec

WYDAWCA
Gmina Wrocław